

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Narodna zveza.

V položaju smo objaviti pravila »Narodne Zveze«, v koji sta zvezana »Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena«.

Sporazumljenje glede teh pravil se je mej obema kluboma doseglo dne 26. t. m. na podlagi načrta, ki ga je bil sestavil dr. Šusteršič. Po teh pravilih je zagotovljena edinost jugoslovanske delegacije v vseh onih točkah, kjer je umestna in potrebna — v ostalem pa je varovana svoboda vsakega kluba. Da bi »N. Z.« zašla v liberalno smer, je popolnoma izključeno, ker poleg celega »Slovenskega kluba« stoji še večina »Zveze južnih Slavena« na pozitivnem krščanskem temelju.

Srečno zaosnovanje »Narodne Zveze« je velpomenljivo dejstvo v sedanjí situaciji, ko stojita Avstrija in jugoslovanstvo pred velikí dogodljaji. Dal Bog, da bi nova »Narodna Zveza« blagodejno delovala v dosego velikih ciljev jugoslovanskih narodov v Avstriji!

Pravila se glasijo:

Pravila

»Narodne Zveze« »Slovenskega kluba« in »Zveze južnih Slavena« v poslanski zbornici državnega zbora.

Temeljne določbe.

§ 1. »Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena« tvorita jednotno parlamentarno telo pod imenom:

»Narodna Zveza«.

»Narodna Zveza« nastopa kot taktična jednota v vseh vprašanjih, ki zadevajo parlamentarno pozicijo jugoslovanske državnozbornske delegacije, osobito njeno razmerje napram drugim parlamentarnim strankam in napram vladi.

Vsak klub postopa svobodno v lokalnih, personalnih in zgolj gospodarskih zadevah.

Tudi se ne krati pravica vsacega kluba, vlagati samostojne predloge in interpelacije, če njihova vsebina ne nasprotuje sklepom ali ukrepom »Narodne Zveze«.

Vendar so personalna vprašanja, pri katerih se gre ob enem za narodne interese nasproti interesom drugih strank ali drugih narodnosti, skupna stvar »Narodne Zveze«.

Predsedstvo.

§ 2. Predsedstvo sestaja iz načelnikov obeh združenih klubov, tako da je »Narodna Zveza« napram vladi in sploh na zunaj veljavno zastopana le, če oba načelnika skupno nastopata. Za slučaj pa, da je jeden ali drugi načelnik zaprečen, stopi na njegovo mesto njegov namestnik v klubovem načelstvu.

Parlamentarna komisija.

§ 3. Parlamentarna komisija »Narodne Zveze« sestaja iz načelnikov združenih klubov in še iz 6 nadaljnjih članov, kojih polovico določí »Slovenski klub« in drugo polovico »Zveza južnih Slavena«.

Vsak član predsedstva (načelnik kluba) ima pravico sklicevati seje parlamentarne komisije.

§ 4. Parlamentarna komisija odločuje v vseh slučajih, ko ni mogoče, da se bo pravočasno vršila plenarna seja »Narodne Zveze«. Sklep parlamentarne komisije je v takih slučajih enakovreden sklepom plenarne seje, storjenim z navadno večino.

Parlamentarna komisija je sklepčna ob navzočnosti štirih članov, pod pogojem, da je zastopan vsak združenih klubov vsaj po jednem članu.

Za veljavnost sklepov zadostuje navadna večina, vendar je sklep neveljaven, če je celo navzoče zastopstvo jednega obeh klubov glasovalo proti.

Predsednik se vselej udeležuje glasovanja.

Plenarna seja.

§ 5. Plenarna seja »Narodne Zveze« se vrši, kadar jo skliče član predsedstva, bodisi po sklepu svojega kluba, ali parlamentarne komisije »Narodne Zveze«, bodisi po lastni inicijativi.

V predsedstvu plenarne seje se od seje do seje menjavata načelnika obeh klubov; če je pa dotični načelnik zadržan, stopi na njegovo mesto njegov namestnik.

Sklepi plenarne seje so obvezni za člane obeh združenih klubov.

Noben član ne sme zoper sklep plenarne seje v zbornici ali pa v odsekih glasovati ali govoriti, sicer ni več član »Narodne Zveze«.

Zvezino vprašanje.

Če se je pa sklep plenarne seje storil z dvetretjinsko večino navzočih in proglašil kot »Zvezino vprašanje«, potem je tudi

pozitivna dolžnost vsacega člana združenih klubov, glasovati v smislu tega sklepa.

Zdržanje od glasovanja.

Zdržati se od glasovanja je dovoljeno:

- a) napram navadnim zveznim sklepom po prejšnji priglasitvi pri klubovem načelniku;
- b) napram sklepom, ki so bili proglašeni kot zvezino vprašanje, pa le po dovoljenju »Narodne Zveze«, ki mora biti izrečeno ali v plenarni seji z dvetretjinsko večino navzočih, ali pa od parlamentarne komisije po soglasnem sklepu;
- c) članu, ki je v odseku, predno je kaj sklepala »Narodna Zveza« o dotični stvari, glasoval drugače, nego je sklenila »Narodna Zveza«.

Sklepčnost.

Plenarna seja »Narodne Zveze« je sklepčna, če je udeleži seje vsaj po ena tretjina vsacega obeh združenih klubov.

Veljavnost navadnih sklepov.

Za veljavnost navadnih sklepov treba je nadpolovične večine oddanih glasov. Kadar je enako število glasov, pade predlog. Glasovati ima pravico tudi predsednik.

Nominiranje članov v odseke.

§ 6. Nominiranje članov v odseke ne spada v kompetenco »Narodne Zveze«.

Dunaj, dne 26. novembra 1908.

Opomba: K zadnjemu odstavku § 1. se posebej povdarja, da se je mej zastopniki obeh klubov ugotovil pomen tega odstavka tako, da se »Narodna Zveza« ne bo nikdar bavila z vprašanji posameznih oseb, temuč le s stvarnim vprašanjem narodnega posestnega stanja v raznih uradih itd., osobito v obmejnih deželah.

Veliki nemiri v Prazi.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Praga, 29. nov. 1908.

Nemški bumel.

Vzlic odredbam cesarskega namestnika Coudenhove in policijskega ravnatelja Krikava je prišlo danes na Prikopih do demonstracij, kakoršnih dozdaj še ni bilo. Orožništvo je Prikope zaprlo že ob 9. dopoldne. Kmalu so prišli radikalni poslanci Klofač, Baxa in Buřival. Od nemških so

bili navzoči Bachmann, Nitsche, Kiemann in Kasper. Po 10. uri so prišli iz kazine nemški burši v barvah. Češko občinstvo je vsled tega bilo silno razburjeno ter je prodrlo orožniški ter policijski kordon. Češki radikalni poslanci so jeli govoriti in so povdarjali, da odslej Čehi ne bodo več trpeli, da bi v Prazi nemški dijaki bumjali. Na neki točki je postal položaj jako kritičen, ker je množica hotela orožniški kordon prodrati, vsled česar so orožniki postavili bajonete. Množica je na orožništvo metala kamenje, pa ni uspela, ker so došla oboroženi moči ojačenja.

Napadi in spopadi na Prikopih.

Na Prikopih samih je medtem prišlo do velikih izgrediv. Množica je napadla prorektorja nemške univerze, profesorja Ceyneka in profesorja Lippicha. Okoli 11. ure so se zbrali češki dijaki na tehniku — okoli 1000 — ter se podali na Prikope. Orožništvu so obljubili, da bodo Prikope samo pasirali, nakar so jih pustili skozi kordon. Na Prikopih pa je prišlo do spopada med češkimi in nemškimi dijaki. Nemcem so vzeli kape, jih topli, teklo je tudi nekoliko krvi. Letelo je kamenje. Poslanec Buřival je pretel policijskemu ravnatelju Krikavi. Pri tej priliki je velikanska množica zlomila orožniški kordon ter vdrla na Prikope. Zdaj je policijski ravnatelj poklical na pomoč vojaštvo.

Vojaštvo razžene množico.

Prikorakala sta dva bataljona 91. pešpolka. Množica je začela vpiti. Klofačevci so vpili: »Živela Srbija!« Nemški dijaki so zbežali v kazino. Vojaštvo je z bajonetom izpraznilo Prikope in Vavřavov trg. Tudi policija na konjih je atakirala množico in ranila nekega šestletnega dečka.

Demonstranti vržejo avstrijsko zastavo v Moldavo.

Več sto demonstrantov je udrlo pred namestniško palačo. Neko avstrijsko zastavo so vrgli v Moldavo in kričali: »Živela Srbija!« Tudi tu je nastopilo vojaštvo. Popoldne je 800 orožnikov, 600 policajev in trije bataljoni pehote vzdrževalo red. Klofač zahteva od mestnega sveta, da prekine zvezo z namestništvom. Mnogo oseb je aretiranih.

Demonstracije v Hebu.

V Hebu se je vršil pod milim nebom velik nemški protestni shod proti praškim

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M. (Dalje.)

Nikdo me ni opazil, samo prvi veslač je rekel: »Ali si ti, Jakec? Drži glavo navzdol!« Silver pa je iz drugega čolna pozorno gledal semkaj in vprašal, ako nisem jaz tukaj; in od tega trenutka dalje sem se kesal radi tega, kar sem storil.

Mornarji so veslali kakor za stavo proti suhemu; in čoln, v katerem sem jaz bil, je bil prvi in ker je bil tudi lažji in imel več veslačev, je pustil drugega daleč za seboj; in kakor hitro je prišel do suhega, sem jaz pograbil vejo in skočil iz čolna ter planil v najbližjo goščo, ko je bil Silver z ostalimi še kakih sto korakov zadaj.

»Jakec! Jakec!« sem ga slišal klicati. Kakor si lahko mislite, se jaz nisem zmenil za to, temveč sem tekel naravnost za svojim nosom, dokler nisem mogel več teči.

XIV. poglavje.

Prvi udarec.

Tako sem bil vesel, da sem vtekel dolgemu Johnu, da sem se začel smejeti,

ozirati se okoli sebe in zanimati za čudno deželo, v kateri sem se nahajal.

Prekoračil sem močvirnat kos zemlje, ki je bil poln vrb, ločja in čudnih tujih močvirskih dreves, in dospel sem na rob odprtega dela valovite in peščene pokrajine, ki je bil okolu ene milje dolg; tu je raslo nekoliko smerek in veliko število krivih dreves, ki so bili podobni hrastu, samo da so imeli blede listje kakor vrbe. Na drugi strani tega odprtega kraja se je vzdigovala ena izmed gora z dvema čudnima skalovitima vrhuncema, ki sta se živahno svetila v solncu.

Prvikrat sem sedaj okusil veselje raziskovanja. Otok ni bil obljuden; svoje tovariše sem pustil zadaj za seboj in pred menoj ni bilo nič drugega živega, kakor živali in ptice. Semintja so cvetele rastline, ki jih nisem poznal, tuintam sem videl kače in ena izmed njih je vzdignila svojo glavo in siknila proti meni in to sikanje je bilo podobno brenčanju vrtavke. Tedaj si nisem mislil, da je bil to smrten sovražnik in da je bil njen glas znano klopotanje.

Nato sem dospel v veliko goščavo teh hrastom podobnih dreves — ki so bili živi ali vedno zeleni hrasti, kakor sem čul pozneje — ki so rasla doli po pesku kakor robidovje ter imela čudno zvite veje in tako goste listje kakor streha. Goščava je segala od vrha enega peščenih gričev

navzdol in se razširjala do roba širokega in s trsjem zaraščenega močvirja; tu je tekel najbližji izmed malih potokov proti sidrišču. Močvirje se je v močnem solnčnem svitu kar kadilo in orisi Daljnogleda so migljali skozi njegovo soparo.

Kar naenkrat pa je nekaj oživel med robidovjem; divja raca je vzletela in tej je sledila druga in še tretja, in kmalu je nad celim močvirjem visel cel oblak ptic, ki so kričale in krožile po zraku. Takoj mi je prišlo na misel, da se mora nekdo izmed mojih tovarišev plaziti ob robu močvirja. Nisem se motil; kajti kmalu sem začul oddaljene zamolkle glasove, ki so bili vedno glasnejši in se vedno bolj bližali, ko sem poslušal.

To me je prestrašilo in zlezel sem pod najbližji živi hrast, se vlegel tamkaj, tih kakor miš, ter poslušal.

Drug glas je odgovoril in nato je prvi glas, ki sem ga sedaj spoznal kot Silverjevega, zopet začel govoriti o isti stvari dalj časa in semintja ga je prekinil drugi. Soditi po glasu, sta morala govoriti resno, skoro strastno, vendar ni prišla nobena razločna beseda do mojih ušes.

Naposled se je zdelo, da sta prenehala in se morebiti vsedla, kajti ptice so se zopet pomirile in sedale na svoja prejšnja mesta v močvirju.

Sedaj pa sem začel čutiti, da zanamjam svojo dolžnost; če sem bil že tako

lahkomiseln, da sem s temi obupnimi lopovi prišel na suho, je bilo najmanjše, kar sem mogel storiti, da sem jih poslušal, kaj so govorili, in da je bila očitvidno moja dolžnost pod ugodnim zavetjem splaziti se kolikor mogoče blizu.

Smer, v kateri sta se nahajala govorilca, sem sedaj zelo lahko določil, ne samo po njihovih glasovih, temveč tudi po kretanju one peščice ptic, ki so še vedno plašno krožile nad glavami vsiljenecv.

Plazil sem se po vseh štirih dalje in lezel neprestano, toda počasi proti njima, dokler nisem navsezadnje, ko sem pomolil svojo glavo v neko odprtino med drevesi, razločno videl v neko malo zeleno dolinico poleg močvirja, ki je bila gosto poraščena z drevjem; tukaj sta sedela Dolgi John Silver in nekdo izmed mornarjev drug drugemu nasproti in se pogovarjala.

Solnce je svitlo sijalo nanje. Silver je vrgel svoj klubok poleg sebe na tla in njegov veliki, gladki obraz, ki se je ves svetil od potu, je bil obrnjen proti tovarišu, kakor da bi ga nekaj pozival.

»Tovariš,« je dejal, »to je samo radi tega, ker te cenim kot kupe zlata — kupe zlata, in zanesi se na to! Ako te ne bi imel rad, bi te ne bil vzel semkaj, da bi s teboj govoril in ti svaril. Vse je storjeno — in ti ne moreš ničesar narediti ali popraviti; samo da rešim tvoj vrat, govorim s teboj, in ako bi kdo izmed divjih to vedel, kje bi

dogodkom. Govornik, podžupan dr. Bernardin, je pretil, da bodo Nemci posegli odslej po samoozbambi. Dr. Jäger je napadal nemške stranke in ministre, ker niso energično nastopili. Po shodu je množica šla proti stanovanju dvornega svetnika Urbana ter ondi demonstrirala. Ko se je dvorni svetnik prikazal, je nanj letelo kamenje. Množica je razbila na njegovi vili šipe. Nato je množica razbila tudi šipe češkemu odvetniku dr. Krausu. Nato so drli proti mestni hiši, kjer je bil postavljen policijski kordon. Ekonom Sommer je udaril policijskega komisarja Lukasa po glavi. Policija je Sommerja aretirala. Množica je zahtevala, da se ga izpusti. Policija pa se temu ni uklonila, marveč Sommerja oddala državnemu pravdnistvu. Množica se je polagoma razkropila. Pričakujejo se nadalje demonstracije.

Izpred sodišča.

DR. VLADISLAV PEGAN NA OBTOŽNI KLOPI.

Ljubljana, 29. nov. 1908.

V soboto ob četrtni uri popoldne se je pričela razprava proti dr. V. Peganu. Nestrpno je vse pričakovalo, kako se izvede. Saj je splošno znano, da ob ljubljanskih septembarskih dneh obtoženec ni demonstriral. Razprava sama je veleznanimiva slika, kako se je takrat postopalo z mirnim sloven. občinstvom. Obtoženec ni storil drugega, kakor da je opozoril mestnega stražnika Albina Berganta, naj vojaki ne mahajo s puškinimi kopiti po ljudeh. Pride orožnik, ki tebi nič meni nič obtoženca aretira in ga odvede v zapor. Stvar je taka, da pride brez vsake dvojbe v državni zbor. Je pa tudi resen opomin merodajnim činiteljem, naj preskrbe orožništvu priliko, da se izobrazijo tako, da bo znalo taktno postopati, kakor to zahteva naš demokratski čas z državnim ljudskim zastopstvom. Razprava sama in kar je ž njo v zvezi, je vse tako veleznanimivo, da o njej natančno poročamo.

Sodišče. — Občinstvo. — Državno pravdnistvo. — Zagovornišvo.

Takozvana deželnosodna kazenska razpravna dvorana je natlačena polna. Ljubljanski slovenski juristi, odvetniki, koncipijenti in drugi so malone popolnoma zastopani. Med navzočimi opazimo deželne poslanca in deželnega odbornika dr. Ivana Tavčarja, deželnega poslanca dr. K. Trillerja, dr. Papeža, dr. Zajca, ravnatelja Prosenca, dr. Kokalja. Razpravi prisostvuje tudi več dam.

Nekoliko minut po 4. uri popoldne zasede sodni senat svoje sedeže. Predseduje mu c. kr. dvorni svetnik Jožef Pajk, votanti so: c. kr. višja sodna svetnika Julij Polec in Frančišek Andolšek ter c. kr. deželne sodnje svetnik Jožef Hauffen, zapisnikar Ernst Cham. Državno pravdnistvo zastopa državnega pravdnika namestnik dr. Neuberger. Obtoženega dr. V. Pegana zagovarja dr. Furlan. Obtožencu je pripravljen stol, na katerega se vsede. Dvorni svetnik Pajk otvori glavno razpravo. Ko navede dr. Pegan svoje rojstne podatke, pravi predsednik:

Državno pravdnistvo je vložilo proti Vam sledečo obtožbo:

obtožbo:

C. kr. državno pravdnistvo vloga pri c. kr. deželnem kakor sodečem sodišču v

bil jaz, Tom — no, povej mi, kje bi bil jaz?

»Silver,« je rekel drugi, — in opazil sem, da ni bil samo zelo rdeč v obraz, temveč da je tudi govoril hrupavo kakor vrana in njegov glas se je tresel kakor napeta vrv. — »Silver,« je rekel, »vi ste stari in vi ste pošteni, ali vsaj na glasu, da ste pošteni, in imate denar, ki ga drugi mornarji nimajo, in vi ste pogumni, ali se pa motim. In vi mi hočete dopovedati, da ste s takimi ljudmi stopili v zvezo? Vi ne! Kakor gotovo me Bog vidi, jaz raje izgubim svojo roko! Ako nastopim proti svoji dolžnosti —«

Pri teh besedah ga je iznenada prekinil nek šum. Našel sem enega poštenega in zvestega mornarja — no, in tukaj se je v istem trenutku začel glas še enega. Daleč v močvirju je kar iznenada nekdo zakričal kakor od jeze, na to še eden za njim in potem en strašen zategnjen krik. Odmeval je po skalovju Daljnogleda zopet in zopet, cela tropa močvirnih ptic se je z glasnim vriščem zopet vzdignila v zrak in zakrila nebo, in še dolgo potem je ta smrtni krik donel po mojih ušesih; nastala je zopet tišina in samo vreščanje ptic in oddaljeno šumenje valov je motilo pomladanski mir.

Tom je vzpričo tega glasu skočil pokonci kakor konj, ki se ga vzpodbode, Silver pa ni niti trenil z očmi. Stal je kjer je bil, se naslanjal na svoje berglje in gledal na svojega tovariša kakor kača, ki hoče skočiti.

Ljubljani, ki je za presojo te kazenske stvari pristojno, proti dr. Ladislavu Peganu, rojenemu 24. majnika 1878. v Vipavi in tja pristojnemu, katoliške vere, oženjenemu, odvetniškemu kandidatu v Ljubljani, še nekaznovanemu, obtožbo:

Dr. Ladislav Pegan na večer 20. septembra 1908. v Ljubljani pri rabuki, nastali na Marijinem trgu, orožnika Janeza Šiferja, ko je ta velel množici, naj se razide, ni ubogal in se z orožnikom jel besedovati. Zakrivil je s tem pregrešek rabuke po § 283. k. z. in se naj kaznuje po § 284. k. z. Razlogi: Orožnik Janez Šifer je dobil zvečer 20. septembra 1908. nalog, da s patroljo štirih vojakov razkropi množico, ki se je nabrala na Marijinem trgu blizu ceste sv. Petra. Orožnik je opazil pri tej množici tudi obtoženca, tedaj mu še nepoznanega. Velel je množici, naj se umakne. Res se je to tudi zgodilo, le dr. Pegan ni hotel pozivu ubogati, temveč rekel opetovano orožniku Šiferju, naj veli nekemu vojaku, da neha mahati s kopitom. Opetovano je opozarjal orožnik dr. Pegana, naj gre naprej, pa ker obdolženec tega ni hotel storiti, temveč le še venomer govoril o omenjenem vojaku, primoran je bil orožnik ga aretirati. Tako verodostojno opisujeta celi dogodek orožnik Šifer in Spitzer, dočim trdi obdolženec, da se med množico sploh nikdar ni nahajal in da poziva orožnikovega, naj se umakne, sploh ni slišal. Poslednje je pač izključeno in je obtožba utemeljena.

V Ljubljani, 28. oktobra 1908.

Vodja urada:

Dr. Kremžar s. r.

Dr. Peganovo zaslišanje.

Dvorni svetnik Pajk: »Čuli ste, gospod doktor, obtožnico, ali se čutite, da ste kriv?« — Dr. Pegan: »Ne.« — Pajk: »Povejte, prosim, kako je bilo.« — Dr. Pegan: »Dotični večer sem spemil na kolodvor nekega prijatelja. Šel sem na to skupaj z bratom v mesto. Brat se mi je izgubil. Kake pol ali tri četrt ure sem govoril z znanim mi gospodom policijskim nadsvetnikom Wratschkom. Nato sem odšel z materjo proti domu. Pridružil se nama je gospod tesarski mojster Pust. Šli smo proti Marijinemu trgu. Pred Mayerjevo hišo smo se ustavili pri vogalu. Gospodu Pustu sem rekel, da bi šel najraje domov. V tem trenutku pride patrolja stražnika Berganta.

Vojak, ki maha s puškinim kopitom.

Videl sem, da je neki vojak, ki je šel sam zadaj za patroljo, prijel puško pri čevi in zamahnil z vso silo proti nekemu dečku, ki bi mu bil razbil glavo, če bi ne bil odskočil. Mati mi je rekla: »Reci policistu, naj ne maha s puško, da ne bo razburil ljudi.« Patrolja se je nekako razkropila. Z materjo sva šla proti stopnicam frančiškanske cerkve. Poklical sem stražnika Berganta in mu rekel: »Slišite, Vi, gospod stražnik, tam je zamahnil vojak s puško. Ukrenite potrebno. To napravilja slabo kri.« Bergant mi je odgovoril: »Nisem videl.« Tudi mati je to povedala Bergantu.

Kako je bil dr. Pegan aretiran.

Bergant se je nato okrenil, ko stopi od frančiškanskih stopnic neki orožnik in pravi: »Kaj! Kaj!« Rekel sem mu: »Sem že povedal stražniku.« Orožnik me je pa prijel in aretiral. Bergant je še rekel orožniku: »Ja, slišite, saj ni nobenega povoda, to je dr. Pegan.«

Pot k sodišču. — Oblasten orožnik v sodni palači. — Danes Vam noben gospod ne pomaga.

Orožnik me je nato odpeljal po Prešernovi ulici, po Dunajski cesti in Dalmatinovih ulicah v justično palačo. Pred vojaškim preskrbovališčem sem klical znane mi gospe Wratschkota, Lauterja in dr. Mathiasa. Orožnik mi je rekel: »Danes Vam noben gospod ne pomaga!« Orožnik me je trdo držal za rokav, pri dr. Tekavčičevi pisarni sem mu rekel: »Nikar me tako ne držite, saj Vam ne bom ušel.« Nato je rekel: »No, naj pa bo!« in me ni več držal za rokav. Ob glavnem vhodu justične palače je kričal nad vratarja justične palače Prohinarja oblastno: »Odpri!« Prohinar je še rekel: »Če čem, ukazovati mi nimate.« Potem je rekel, ko je Prohinar odprl, da hoče imeti luč in se začel jeziti nad Prohinarjevo gospo, ker mu ni dovolj hitro prižgala luči.

»Jaz Vam bom že pokazal!«

Na hodniku sem rekel orožniku: »Dobro se premislite, morebiti ste se prenačljili, zdaj imate še čas, da me izpustite.« Orožnik je pa dvignil roko, mi zagrozil z njo in mi rekel: »Jaz Vam bom že pokazal!«

Orožnik, ki ne ve, zakaj aretira.

V sodno palačo je prišel po naročilu policijskega svetnika Lauterja magistratni koncipist Jančigaj, ki je vprašal orožnika, zakaj so me aretirali. Orožnik ni vedel od-

govoriti, bil je v vidni zadregi. Šele, ko je Jančigaj odločno vprašal, je rekel: »Ja, ubogal me ni.«

Sodniki izprašujejo dr. Pegana.

Dvorni svetnik Pajk: »Orožnik trdi, da se niste odstranili z množico.« — Dr. Pegan: »Izogibal sem se vsake množice. Zato sem se oprijel Wratschkota. Takrat, ko sem bil aretiran, smo bili sami, na dvajset korakov ni bilo ljudi.« — Pajk: »Ali ni gnala patrolja nekoga?« — Dr. Pegan: »Zdi se mi, da.« — Polec: »Potem ste šli proč?« — Dr. Pegan: »Tam, kjer sem bil, ni bilo nobenega človeka.« — Pajk: »Od kod je prišel orožnik?« — Dr. Pegan: »Od zadaj.« — Polec: »Orožnik Vam ni nič rekel, da morate narazen iti?« — Dr. Pegan: »Ne.« — Polec: »Rekel Vam je samo, kaj imate opraviti?« — Dr. Pegan: »Da.«

Dr. Neuberger: »Vi ste v preiskavi nekoliko drugače povedali. Prosim, naj se prečita, kar je izpovedal gospod obtoženec v preiskavi.«

Dvorni svetnik Pajk: »Da, se bo prečitalo takoj!«

»Tako so jih topli kot živino.«

Dr. Pegan: »Ko se je delal zapisnik, sem bil ves iz sebe. Videl sem še pred seboj mater jokati. Takrat ko sem stal v bližini vojaškega preskrbovališča, je pravil gospod policijski svetnik Wratschko, da so, če se ne motim, nekega Kalca in Švera pretepali. Gospod Wratschko je rekel: »Tako so jih topli kot živino!« Mislim sem si, da znajo z menoj tudi tako ravnati. Sodni tajnik Bulovec mi je rekel, ko me je zaslíšaval: »Saj z Vami ni za govoriti. Kakšen pa ste?« Prinesel mi je sam štiri kozarce vode. Koliko je vreden tak zapisnik, si lahko mislite.«

Dvorni svetnik Pajk prečita nato

Dr. Peganova izpoved po aretaciji. Vojak, ki maha s kopitom.

Dne 20. septembra je izpovedal dr. Pegan pri okrajnem sodišču po aretaciji: Z materjo, ki je silno nervozna, sem šel danes okoli 8. ure zvečer iskat svojega brata Metoda, o katerem sem domneval, da je med demonstranti. Opetovano sem prosil mater, da pojdiva domov, da se itak ne bo nič zgodilo, pa ker je začela jokati in mi rekla, da jo zadene mrtvoud od samega strahu, sem ostal z njo ob strani kakih 15 do 20 korakov proč od vsake demonstracije, to je na voglu Mayerjeve lekarne. Tu vidim, da prihajajo od »Uniona« sem en stražnik, dva orožnika in trije vojaki 27. pešpolka. Gnali so pred seboj z nasajenimi bajoneti množico. Od te patrolje sem bil oddaljen kakih 15 korakov. Ko tako stojiva z materjo, vidim da se obrne eden izmed vojakov in zamahne s puškinim kopitom nazaj. Namesto da bi bil šel v smeri patrolje, se je obrnil in zamahnil. V bližini je bilo par otrok in sem se ustrašil, da ne bi katerega zadel. Ko se je patrolja nekoliko ustavila, sem stopil proti njej in rekel: »Čujte, gospod stražnik, opozorite tu vojaka, naj nikar s kopitom ne maha!« Ne vem, če je stražnik moj poziv čul. Tedaj me vpraša eden izmed orožnikov v precej trdem tonu: »Kaj pa čete tukaj?« Odgovodim: »Samo gospodu stražniku sem hotel povedati, da ni dobro, če vojak s kopitom maha.« Na to orožnik: »Tu nimate ničesar iskati!« Jaz: »Da, samo gospodu stražniku sem hotel to povedati.« Orožnik: »Tiho, aretirani ste!« Dal sem se mirno odpeljati in prosil med potjo orožnika, naj me vendar popelje pred gosпода vladnega tajnika dr. Mathiasa, o katerem sem vedel, da ima danes vrhovno policijsko poveljstvo. Tega ni hotel storiti, nego me je peljal na sodišče.

Ko me je peljal po sodniškem hodniku, sem mu rekel, naj se vendar v zadnjem trenutku premisli in me izpusti. Takrat sta bila zraven g. Prohinar in njegova žena. Opozarjal sem ga, da nimam nikakega interesa na demonstracijah, tem manj, ker sem mu povedal, da so tudi meni v »Zadružni zvezi« pobili okna.

Opozarjal sem ga tudi, da sem akademski državljani, sicer je pa to tudi po poti čul, kdo da sem, ko so me ljudje pozdravljali. »Živio dr. Pegan!«

Dotični orožnik je bil tudi priča, ko sem med potjo srečal svojega brata in ga nagnal domov.

Jaz Vam bom že pokazal.

Kljub vsemu temu sem dobil od njega zažuganje: »Jaz Vam bom že pokazal.«

Uradna opomba: Vrtar Prohinar in njegova soproga sta se sama javila sodniku, zatrjujoča, da se je eden od tistih orožnikov, ki sta osumljenca privedla, res surovo obnašal, kar kratko malo mu z neko oblastjo ukazoval, da mora luči prižgati, se hudoval, ker soproga ni mogla takoj luči vžgati in sta obadva izrečno zatrjevala, da je res dotični orožnik z vzdignjenim roko žugajoč osumljencu rekel: »Jaz

Vam bom že pokazal!«; da se je pa drugi orožnik nasproti temu vedel res mirno in dostojno.

Pri okrajnem sodišču je izpopolnil dr. Pegan svojo prvotno izpoved še sledeče:

»Izvedel sem, da se piše orožnik, ki me je aretoval in ki mi je grozil: Schiff-rer. V prvi razburjenosti sem pozabil navesti sledeče: Ko me je orožnik izrekel aretiranim, je mestni policijski stražnik Bergant proti temu protestiral in zahteval, naj me orožnik pusti. Orožnik je pa odgovoril, da ima on pravico ukazovati in da me on aretira. Na to me je odvedel. Opetovano sem ga prosil, naj mi pove svoje ime, ker sem bil prepričan, da me je neopravičeno aretirati. Imena ni hotel povedati, rekoč, da ga bom izvedel itak iz ovadbe. Kakor sem izvedel, po kazenskem oddelku, so ovadbe vložene že zoper vse aretovance, le zoper mene ne. Vzdržujem se reševati to zagonetko. Prosim, da se prepis tega in zanjega zapisnika odpošlje, če mogoče še danes na slavni mestni magistrat, ker je mogoče, da dotični orožnik še danes službuje, dalje en prepis meni, da se preko državljanske delegacije, oziroma potom predsednika brambenega odseka v državnem zboru pritožim pri visokem c. kr. domobranskem ministru. Izpopolnim še zadnji zapisnik, ko sem ga sedaj pregledal, še v sledečem: Aretiran sem bil na voglu hiše »Assicuratiōni generali« ob koncu sv. Petra ceste. Če me je hotel sedaj orožnik spraviti na sodišče, je bila za to najbližja pot okoli hotela »Union«. Orožnik pa me je gnal po tri- do štirikrat daljši poti čez Marijin trg, po Prešernovi ulici, Dunajski cesti, Dalmatinovi ulici in mimo parka pred sodno palačo. Čeravno se nisem prav nič upiral, me je vlekel za levi rokav površnika, tako da se je zdelo ljudem, kakor da vleče kakega hudodelca in so mi tudi posamezni prijatelji pravili, da so mislili, da me ima za levo roko vkle-njenega.

Dr. Peganova izpoved pri deželnem sodišču.

Sklicujem se na svojo podano izpoved, dodajam pa, da nisem bil med množico, marveč z materjo čisto na samem ter da nisem govoril z orožnikom, marveč s stražnikom Albinom Bergantom. Orožnik me je pozval, da se naj odstranim. Po mojem mnenju, bi ne imel orožnik sploh pravice, mi kaj takega dopovedovati, ker sem govoril s stražnikom.

Dne 17. oktobra je dal dr. Pegan za zapisnik: Prosim, da se zaslíšijo priče o sledečih okoliščinah:

1. Da nisem bil med demonstranti, ampak da sem stal ob strani pri Sv. Petra cesti ter od tamkaj stopil odzadaj proti patrolji. J. Zupančič, jurist pri notarju Hudo-verniku.

2. Da nisem sploh mogel biti med demonstranti, ker sicer vojaka ne bi videl, kako je s kopitom mahal, ker je bil zadaj, ista priča ter moja mati Marija Pegan.

3. Da cesta mimo »Uniona« ni bila zasedena, ampak popolnoma prazna, jurist Zupančič, Ivan Kristan, strugar pri Samassi, ki sta bila neposredno za menoj aretovana in od tam odpeljana, ter Franc Kristan, uradnik »Vzajemnega podpornega društva v Ljubljani«.

4. Da mi je med potjo orožnik Schiff-rer pretil in takoj, ko sem ga opozoril, tajil, da mi ni pretil; priči Prohinar in njegova gospa soproga.

Dr. Neuberger: Konstatiram, da se to drugače glasi, kot nam obtoženec danes slika položaj. — Dr. Pegan: Meni se ni vrnil spomin še par dni ne. Spomnil sem se na posameznosti čez štiri ali pet dni pozneje. Zapisnika niti prečital nisem in me je opozoril nanj gospod zagovornik dr. Furlan.

Orožnik, ki utaji, kar govori.

Dr. Furlan: Aliniste čuli, ko Vas je vlekel orožnik, da je zavpil: »S poti.«? — Dr. Pegan: Da. To je rekel moji materi. — Dr. Furlan: Koliko časa je trajal prizor z orožnikom na Marijinem trgu? — Dr. Pegan: To je bilo momentano, kar hipoma, vse je trajalo deset, petnajst do dvajset sekund. — Dr. Tavčar, ki z največjim zanimanjem med občinstvom sledi razpravi, zakliče: »Dobro, dobro!« — Dr. Furlan: Ali Vam orožnik, ki Vam je zažugal, ni tega utajil? — Dr. Pegan: To je res. Ko sem ga vprašal, kaj je rekel, mi je to utajil. Vprašal sem Prohinarja, ki je bil tam in mi je on rekel: »Sem čul in sem pripravljen, da pričam.« — Dr. Furlan: Aliniste Vi en dan poprej svarili svojega brata, naj takoj uboga, če kaj orožnik ukaže? — Dr. Pegan: Bil sem v Celju pri štirih demonstracijskih zadevah zapisnikar in so mi znana dotična postavna določila. Pred protestnim shodom sem rekel bratu: »Bodi pameten, če pride kak policist in reče, da moraš stran, idi.« Rekel sem mu nato, da ljudje ne vedo, da je pogrešek, o katerem sodi deželno sodišče, če se ne pokori kdo pozivu straže.

Pričevanje mestnega policijskega stražnika Albina Berganta,
ki se zapriseže.

Pajk: Vi ste vodili 20. septembra patroljo? — Bergant: Da. — Pajk: Kje ste prišli? — Bergant: Po sv. Petra cesti, ko smo prišli na Marijin trg, smo pričeli razganjati. Tam, kjer je Bahovčeva prodajalna, so pričeli vpiti barabe. — Pajk: Ali ste pričeli kaj razganjati? — Priča: Pričeli smo precej. Mi smo se razkropili, tako da smo na široko opozorili ljudi, naj grejo stran. — Pajk: Kaj ste rekli? — Priča: Ni dovoljeno, razidite se! Tam so začeli vpiti. Kar se oglasi nekdo: »Der im Halbcylinder.« Vojaški so nato vzeli tistega s halbcilindrom. Kar začujem: »Gospod stražnik!« Obrnil sem se nazaj, pa vidim gospoda dr. Pegana. Rekel sem: »Prosim, gospod dr. Pegan, kaj pa je?« Rekel mi je: »Dajte, opozorite vojake, da ne bodo s puškinim kopitom mahali.« — »Tega bom že jaz.« Ko se okrenem, pa vidim v smeri, od Hauptmana priti orožnika. — Pajk: Ni bil v Vaši patrolji? — Priča: Ne! Čul sem, da je vprašal dr. Pegana: »Kaj, kaj!« Rekel sem mu: »Saj ta ni nič, saj to je dr. Pegan.« Orožnik je pa rekel: »Je že dober, tega bom že jaz.« Splošna veselost. Dvor, svetnik Pajk: Mir, če ne dam dvorano izprazniti! — Priča: Nato sem se obrnil, ker sem si mislil, da je dr. Pegan kaj prej napravil.

Vojak prizna, da je mahal s puškinim kopitom.

Vojaške sem vprašal, če je kdo mahal s puškinim kopitom. Eden mi je rekel, da je mahnil s kolbo, ker je priletel kamen vanj. — Pajk: Ali so ljudje ubogali? — Priča: Ubogali. Ko smo jih gnali, pa so se zopet drugod zbrali, kakor je navada ob takih prilikah. — Pajk: Kdo je bil takrat zraven? — Bergant: Prej nisem nobenega videl, kakor neko žensko. — Dr. Neuberger: Tega niste čuli, da je velel orožnik dr. Peganu, naj gre proč? — Bergant: Tega nisem čul. — Dr. Furlan: Med tistim časom, ko je prišel orožnik in ste se Vi zopet obrnili, koliko časa je preteklo? — Priča: To je bilo hitro: eins, zwei. — Dr. Furlan: Ali je bilo mogoče, da mu je tačas dr. Pegan pripovedal o vojaku, ki je mahal s puško in da je orožnik še odgovarjal in rekel: je že dobro, zdaj pa pojte proč? Bergant: To ni mogoče. — Dr. Furlan: Ali ga je že držal za roko, ko ste se Vi obrnili? — Bergant: Ga je že držal za roko. — Dr. Furlan: Ali je napravilo na Vas vtis, da je moral dr. Pegan kaj narest, da ga je prijel? — Bergant: Da. — Dr. Neuberger: Zakaj pa niste tega prej povedali? — Dr. Furlan in priča skoraj obenem: Saj je povedal! Saj sem povedal!

Dr. Neuberger: Naj se prečita zapisnik o izpovedi priče v preiskavi? — Dvorni svetnik Pajk prečita zapisnik o prični izpovedi in zapisnik o prični konfrontaciji z orožnikom Schifferjem.

Albin Bergant, mestni policijski stražnik je izpovedal v preiskavi:

20. septembra sem prišel z dvema orožnikoma in s tremi vojakmi na Marijin trg. Eden teh vojakov je baje in kakor mi je to pozneje sam povedal, tudi res zamahnil s kopitom puške proti nekemu, ker je, kakor mi je potem povedal, čutil na roki udarce. Dr. Pegan s svojo materjo je stal nekje v bližini, ne med množico, stopil je k meni in me prosil, da ne bi s kopitom mahali po ljudeh. Medtem je moja patrolja prišla malo naprej, tako da sem sam z dr. Peganom zaostal. Naenkrat prideta dva druga orožnika, od teh eden takoj prime dr. Pegana in meni (stražniku) reče približno: »Le pustite, bom že jaz z njim napravil.« Jaz se nisem hotel z žandarmerijo spustiti v kak razgovor in sem šel za mojo patroljo in še slišal, kako je dr. Pegan orožnika vprašal: »Kaj pa hočete od mene«, na kar ga je odvedel.

Konfrontacija Šiferja z Bergantom v preiskavi.

Dne 19. oktobra se je konfrontiral v preiskavi Janez Šifer z Bergantom. Albin Bergant pove Janezu Šiferju enako, kakor je prvi izpovedal in še pristavi: »Dr. Pegan mi je poklical takoj, da sem se obrnil ter je dr. Pegan stoji v družbi svoje matere z menoj govoril.«

Janez Šifer je pa izpovedal: »Dr. Pegan je prišel iz množice k meni in mene prosil, da naj vojaška opozorim. Takrat je pristopil šele stražnik. To ni res, da bi bil dr. Pegan med pogovorom s stražnikom aretirat. Jaz sem dr. Pegana potem v pričo stražnika opozoril, da naj gre nazaj, kar pa ni storil.

Albin Bergant na to: Zadnja točka Šiferjeve izpovedbe ni resnična, orožnik je stopil k nama z dr. Peganom, ko sem z njim govoril in se približno izrazil, kakor sem to povedal pri prvi zaslišanju.

Miklošičeva cesta takrat ni bila zasedena.
Pajk: Ali je tako? — Bergant: Saj je bilo tako. — Dr. Neuberger: Da ste pro-

testirali proti aretaciji, niste izpovedali. — Dr. Tavčar zakliče med občinstvom: »Pojte no, saj ni protestiral, ni protestiral.« — Dr. Neuberger: Vi ste razganjali množico? — Bergant: Ko smo tistega aretirali, sem šel s patroljo. — Dr. Furlan: Ali ste imeli vtis, da je dr. Pegan Vas opozoril na nedostatek? — Priča: Ta vtis sem imel. — Dr. Furlan: Ali je bila Miklošičeva cesta takrat zasedena? — Priča: Saj ni bilo skoro nič ljudi na Miklošičevi cesti. — Dr. Furlan: Ali ni napravilo orožnikovo postopanje na Vas vtisa, da se je glede na dr. Pegana motil? — Priča: To je res. Saj mi je kar beseda zaostala, ko sem videl, da je aretirat Pegana. — Pajk dr. Pegamu: Ali niste o vojaku povedali orožniku? — Dr. Pegan: Nisem povedal orožniku, saj bi tudi stražniku ne bil, ko bi mi ne bila rekla mati.

Priča Bergant napravi najugodnejši vtis. Govori v pristni ljubljanski, hitro odgovarja na stavljen vprašanja mirno, krepko in odločno. Konec prihodnjšč.

Z Balkana.

Ali bo vojna?

»Tako sem pameten, ko prej!« — bi človek vzkliknil s Faustom, ko prebere kupe najraznovrstnejših, časih diametralno nasprotnih vesti o položaju. Nekateri poročevalci so videli že kri teči v potokih, cele kolone avstrijske armade so Črnogorci že uničili in mnogo tisočev vojakov pognali v divji beg. Drugi prorokujejo dan za dnevom, da se neizogibno mesarsko klanje zdajci zdajci prične. Ti ljudje imajo tako živahno domišljijo, da slišijo travo rasti.

Najbolj pa je karakteriziral boj, ki leži v zraku, oni nemški državnik, ki je sotrudniku »N. F. Presse« rekel, da je tu očitvidno na delu mednarodna kampanja, ki hoče Avstro-Ogrsko in barona Aehrenthala cstrašiti, a je prepričan, da se ugledni voditelji avstro-ogrsk politike po tej ostrasovalni kampanji ne bodo dali premotiti. Sicer pa se ne dá tajiti, da je položaj zelo resen. Vsekakor pa je mnogo nade, da se pokažejo moči, ki delujejo za vzdržanje miru, koncem koncev vendar krepkejši od nasprotnih sil. Evo, najnovejših vesti o balkanskem vprašanju.

Srbski državni dohodki padajo

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 29. nov. Vsled splošnega razburjenja in prepričanja, da stojimo tik pred neizogibno vojno, so začeli državni dohodki naglo padati. Dohodki državnih monopolov (od soli, tobaka itd.) so bili meseca oktobra t. l. za 545.371.26 frankov manjši nego istega meseca lani.

Srbska vojska na Drini.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 29. nov. En bataljon 17. pešpolka je dobil ukaz, da nemudoma odkoraka iz Valjeva na Drino, kjer se utabori pri Loznici. Tam se nahajajo že tri baterije poljske artiljerije.

Konji za srbsko vojsko.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 29. nov. Srbska vojna komisija je nakupila na Ruskem nekaj tisoč konjev za pripravo novim brzostrelnim topovom. Dva tisoč konj je že prispelo čez Rumunsko v Srbijo.

Srbija in Italija.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 29. nov. Predsednik skupščine, Ljuba Jovanović, je pozdravil otvoritev italijanskega parlamenta z brzojavkom, v kateri je rekel, da Srbe izpodbuja k nadaljevanju na narodni poti pogled na toliko sijajnih sadov, ki jih je zmaga italijanskih narodnih idealov obrodila na vseh poljih modernega življenja, v korist Italije in človeštva. — Predsednik italijanskega parlamenta, Marcaro, se je takoj zahvalil in izrazil želeje Italijanov za srečno bodočnost srbskega naroda.

Agilija za Srbijo.

(Izvirno poročilo »Slovenca«.)

Belgrad, 29. nov. Kakor se zatrjuje iz dobro obveščenih krogov, je angleška vlada po svojem poslaniku zagotovila srbsko, da se gotovo izpolnijo zahteve Srbije in Črne gore in da dobita obe državi tudi teritorialne kompenzacije. Vsled tega je prestolonaslednik Jurij obiskal angleškega poslanika, da se v imenu bolnega kralja zahvali angleški vladi za prijatelstvo in pomoč, ki jo izkazuje Srbiji. Prestolonaslednik je s poslanikom tajno konferiral celo uro. Isti večer, 26. t. m., je prestolonaslednik dolgo konferiral z angleškim in ruskim poslanikom tudi na soareji pri ruskem poslaniku Sergiju, ki je oseben prijatelj prestolonaslednikov.

Črnogorska banda uničena.

Dunaj, 30. nov. Iz Mostara se poroča, da je pred par dnevi pri Gacku udrila čez mejo črnogorska četa 30 mož. Orož-

niki so jo takoj izsledili in ustavili. Z obeh strani so začeli streljati in so bili ranjeni en častnik ter štirje lovci bosansko-hercegovega »štrafuna«, črnogorska četa pa je bila uničena do zadnjega moža. To je bil prvi vpad band v Hercegovino. Prebivalstvo ni kazalo nobenega sočustvovanja s četaši.

Veliki vezir o odškodnini Srbiji in Črni gori.

Carigrad, 30. nov. Diplomatski krogi dvomijo o resničnosti peterburške vesti o izjavi Tewfik paše glede pogajanj s Srbijo in glede tega, da Turčija podpira srbske in črnogorske zahteve po odškodnini. Veliki vezir se je raznim diplomatom nasproti zadnje dni izjavil baš v nasprotnem smislu.

Dopust mejnega grofa Pallavicinija.

Carigrad, 30. nov. Veleposlanik Pallavicini brzkome ne odpotuje na Dunaj pred 2. decembrom, za kateri dan je napovedana svečana sv. maša in sprejemanje na poslanstvu. Popolnoma neresnična je vest, da je pogajanje med Turčijo in monarhijo pretrgano. Pallavicini bo na Dunaju poročal o položaju na Turškem, zlasti o bojkotu.

Bojkot napreduje.

Carigrad, 30. nov. Te dni se je pričelo razkladanje stavbinskega lesa z ogrskega parnika »Kelethy«, ki je prispel od ustja Donave. Sredi med razkladanjem so pričeli delavci z bojkotom, in nič ni pomagalo, da so na ladji razobesili ogrsko trobojnico.

Bolgari proti Srbiji.

Sofija, 30. nov. Srbom in Rusom sovražno razpoloženje narašča. Zlasti Srbi so tako obsovali, da ni nobenega dvoma, da bi Bolgari najrajši šli v boj proti njim.

Izvoliskij o Balkanu.

Petrograd, 30. nov. »Slovo« poroča, da bo Izvoliskij govoril o balkanskem vprašanju v tajni seji dume.

Balkanski komite za zblizanje Turčije in Bolgarije.

Carigrad, 30. nov. Govori se, da so prišli članovi balkanskega komiteja sem, da bi delovali za zblizanje Turčije in Bolgarije.

Optimizem na dunajskem turškem poslanstvu.

Dunaj, 30. nov. Diplomati turškega veleposlaništva na Dunaju se je izrazil nasproti nekemu častnikarju o položaju zelo optimistično. On upa, da se stvari mirnim potom uredi. Potovanje veleposlanika Pallavicinija na Dunaj ne sme nikogar vznemiriti. Take poti v svrhu neposrednega poročanja niso redke. Razburjenje ni opravičeno. Za vojno treba vojevalcev. Kdo pa bi se hotel vojskovati z Avstro-Ogrsko? Ta strah pred vojno je v očeh resnih ljudi smešen.

»Groza v avstro-ogrski armadi.«

Dunaj, 30. nov. Vlada »Samouprava« v Belgradu poroča, da je na vest o koncentraciji črnogorskega vojaštva šlo iz Mostara v Avtovac in Gacko 22 tisoč avstrijskih vojakov. Ko je prispel glas, da so Črnogorci neko noč napadli avstrijske kolone na meji ter jih uničili, je nastal v avstrijskih vrstah strah in trepet, in častniki in prostaki so »na vrat na nos« zbežali proti Nevesinju, zapustivši strelivo in skladišča hrane. Šele drugi dan, ko se je pripeljal iz Mostara okrožni načelnik baron Pitner, je kolikor toliko vpostavil red. Mostarski divizionar Weigel in brigadir Anger (recte Wagner) sta bila takoj nato vpojokjena.

S to vestjo je srbski korespondenčni urad desegrel rekord v zadnji čas običajnih lažeh o avstro-ogrski vojski. 22 tisoč vojakov da je zbežalo pred Črnogorci! Weigel in Wagner sta bila že 23. oktobra odpuščena. Res je le, da je bilo oktobra meseca okrog Avtovca uvedeno alarmno stanje, pri katerem je udeleženih 3—400 mož. Vso nepotrebnost prtljago se v takih slučajih spravi za linijo. Noben avstrijski vojak ni zapustil svojega mesta.

Pridrzanje nadomestnih rezervistov.

»Zeit« poroča, da je pridržanje nadomestnih rezervistov letošnjega nabornega letnika sklenjena stvar. Vsled pritiska političnih razmer da vojna uprava namerava pridržati to moštvo ne le pri 15. zboru, marveč pri vseh vojaških krdelih. Pač pa ostanejo oziroma dobe dopust vsi oni, ki so iz kateregakoli oprostilnega vzroka prišli v nadomestno rezervo, še nadalje. Po tej odredbi bo puščenih na dopust okoli 20.000 mož nadomestne rezerve, katere je glasom vojnega proračuna okroglo 60 tisoč mož.

Znanost in umetnost.

* »Leonova družba«. Po daljšem presledku je »Leonova družba« dne 28. no-

vembra priredila svoje prvo letošnje predavanje v lepih prostorih nove »Katoliške tiskarne«. Predavanja se je udeležilo mnogo odličnega občinstva, profesorjev, duhovništva, dam, dijaštva, ki se z velikim zanimanjem in živahnim odobravanjem poslušalo predavatelja. Gospod predavatelj F. Tersegla v je res zanimivo in vsestransko temeljito predaval o »Psihologiji mas«; povedal je mnogo novih stvari, o katerih se pri nas doslej še ni pisalo ali govorilo; težja vprašanja je pojasnjeval z zanimivimi živimi zgledi. Ker bo predavanje v celoti objavljeno v »Času«, ne pri našamo tu vsebine. Sobotni večer je pokazal, da se je zanimanje za »Leonovo družbo« in za znanost v vseh krogih brez razlike poživilo. Upamo, da bo »Leonova družba« mogla prirediti še mnogo tako lepih večerov, ki so v čast naši znanosti in v čast »Katoliškemu tiskovnemu društvu«, ki je iz prijaznosti prepustilo svoje krasne prostore, za kar se je predsednik »Leonove družbe«, profesor dr. Gruđen, v svojem nagovoru še posebe zahvalil.

Dr. F. G.

Malavašič, »Oče naš.« Povest. Cena 1 K 50 v, vez. 1 K 70 v. — »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Res, lepa ljudska knjiga, ki ima najboljši namen, vzbujati in utrjevati krščansko mišljenje in v najhujših stiskah se ravnati po naukih svete vere.

Onim, ki še ne poznajo te vzpodbudne knjige, bodi povedano, da nima, kakor bi kdo utegnil soditi po naslovu, v sebi kake razlage Gospodove molitve, marveč naslov »Oče naš« je opravičen v tem, da so posamezni deli očenaša le naslovi posameznih oddelkov te precej dolge povesti, ki so tudi po vsebini bolj ali manj opravičeni. Središče povesti je Ménart, njegova žena Barba, pa sinček Nace. Ta dobra in blaga družina je prestala silno veliko hudega v onih žalostnih dneh, ko je divjala kruta silovitost francoske prekulacije in zbegala še druge dežele po Evropi. Prišla je v dotiko z izvrstnimi, pa tudi z zlobnimi in podlimi ljudmi; zato je povest tembolj mi-kavna in zanimiva. Pod zaglavljem »Daj nam danes naš vsakdanji kruh« n. pr. ganljivo opisuje grozovito stradanje trpinov v prognanstvu; v poglavju »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom«, ki je najlepši del povesti, pretresljivo pripoveduje izpreobrnjenje kri-vičnega in zlobnega grajščaka na smrtni postelji, ki mu je dobri Menart junaško od-pustil vnebovpijoče krivice. Ob koncu francoske revolucije in Napoleonove slave pa posijejo tudi tej družinici lepi dnevi sre-če in blagostanje.

Povest je posebno za naše čase vrlo zanimiva in koristna. — Nobeno društvo naj to povest ne pogreša v svoji knjižnici, nabavijo naj si posebno dušni pastirji, voditelji naših organizacij in naj jo pridno izposojujejo; z njo bodo mnogo koristili mladini in odraslim. Pa tudi staršem je zelo priporočamo. Tu imajo krasne zglede kako naj vzgajajo in kako naj nikar ne vzgajajo svojih otrok. Želeti je sploh, da bi se povest glasno brala v družinah. — Za odraslo mladino pa bo ta knjiga lep Bo-žičen dar.

Ben-Hur v slovenskem jeziku. Ta krasen, svetovnoznani roman je izšel ravnokar v novem natisu. Za božične praz-nike ni primernejšega berila; obširna oce-na sledi. Knjiga obsega okoli 600 strani in velja samo 4 K 50 v. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Zlatokopi. (XVI. zvezek Spillmanovih povesti.) To knjižico smo že pretekli teden v našem listu obširno ocenili in rekli, da spada kakor Spillmannove povesti sploh, med najboljše mladinske spise. Ovitek krasi zanimiva na dogodke v povesti se nanašajoča slika v več barvah. Dobi se knjižica v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja 60 v, trdo vezana 80 v.

Predstojnike naših društev, šolska vodstva itd. opozarjamo, da spopolnijo svoje knjižnice z dosedaj izdanimi letniki najboljših slovenskih mladinskih listov »Angeljčka« in »Vrtca«. Vezani letniki so na razpolago ravnokar po znižani ceni; več je povedano v tozadevnem oglasu.

Ustanovni shod »Društva slovenskih trg. sotrudnikov za Kranjsko«.

V nedeljo popoldne se je zbralo v ste-klenem salonu hotela »Lloyd« častno šte-vilo slovenskih trgovskih sotrudnikov. Po-leg Ljubljane so bili osobno zastopani sle-deči kraji: Kranj, Radovljica, Ribnica in Vrhnika.

V imenu pripravljavnega odbora je navzoče prisrčno pozdravil Oskar de An-cona, ki je opozarjal, kako veliko delo je pripravljavni odbor izvršil.

Ustanovitev društva je tolmačil Albin Moravec, ki je zlasti naglašal, da novo društvo nima namena nasprotovati kake-

mu drugemu društvu, ampak hoče edinole organizirati trgovske sodelavce in jim ustanoviti zavod, ki jim v slučaju nesreče priskoči na pomoč. Zaključil je svoj lepi govor z besedami:

»Kakor hiša ne zraste v enem dnevu, kakor se drevo ne razcvete v enem dnevu, tako tudi mi ne zamoremo že danes biti močni. Slova jači. Usaditi hočemo le danes drevo, katero naj bi nosilo dobrih sadov. Solnce, dež, in krepilni živci tega drevesa, pa ste gospodje Vi sami. Donašajte mu moči, donašajte mu redilne snovi, da se ukorenini, da se razcvete in da nam donese sadov, ki jih pričakujemo!« (Živahno odobravanje.)

Nato je Karol Roglič prečital društvene pravila, iz katerih posnemamo namen društva.

Namen društva je gmotno podpirati člane in njih svojce ter pospeševati društvene koristi svojih članov.

Ta namen se doseže: 1. s podporo bolnim, onemoglim in brezposelnim članom; 2. z brezplačnim posredovanjem služb; 3. z nadzorovanjem službenih pogodb in določb v varstvo sodelavcev; 4. s prirejanjem učnih tečajev, strokovnih, socialnih in ekonomičnih predavanj, izvzemši politike in vere; 5. z nabavo strokovne knjižnice; 6. z gojenjem statistike o poklicu; 7. s prireditvijo prijateljskih sestankov in zabav in 8. z brezplačnim pravnim zastopstvom svojim članom. Pravila so bila soglasno odobrena.

Na to se je vršilo sprejemanje članov. Pristopilo je takoj 86 rednih članov in en podporni.

V lepih besedah bodri tovariš Šerjak k edinosti ter predlaga za predsednika vrlega tovariša Albina Moravca, ki je z vzklikom in ob velikem navdušenju soglasno izvoljen.

Predsednik se zahvali za izkazano mu čast ter vodi nadaljno zborovanje. Za skrutinatorje imenuje tovariše Windišerja, Šerjaka in Krajca.

V odbor so izvoljeni: Oscar de Ancona, Prica Emanuel, Kavčič Hinko, Roglič Dragotin, Urek Fran, Podlesnik Ivan, Oblak Jakob, Molan Jakob, Mlakar Rudolf, Škabar Fran, Stibernik Fran, Železnikar Milan in Verbič Fran; za preglednike pa: Šerjak Jernej, Virant Anton in Bučar Anton.

Vpisnina se določi na 4 K, mesečna članarina pa na 2 K.

Ustanovnino se predlaga v znesku 100 kron, podpornino 10 K na leto. O tem bo odločil odbor.

Tov. Roglič predlaga za podporo korenčno dobo enega leta. Sprejeto.

Nato se predsednik zahvali na obili udeležbi ter s krepkim Na zdar! zaključi ustanovni shod te nove za slovensko narodno gospodarstvo vevale organizacije.

Dnevne novice.

+ **Volivni shodi.** Na Vačah pri Litiji je bil včeraj shod volivcev S. L. S. Shoda se je udeležilo častno število vrlih kmečkih mož, ki so z odobravanjem poslušali govor kandidata S. L. S. g. dr. Zajca. Govoril je o bodočem delu deželne zbornice in odbora s posebnim ozirom na zdravstvene potrebe v deželi. Shod je navdušeno potrdil kandidaturu ter se je zaključil s krepkimi »Živio« - klici na S. L. S. ter s klici: »Na svidenje« dne 14. decembra! — V Šmartnem ob Savi je bil včeraj volivni shod S. L. S. Govorila sta ob velikem navdušenju kandidata g. Mihael Dimnik in dež. poslanec g. Mandelj.

+ **Občinske volitve v Kamniku.** V Kamniku so se vršile v soboto dne 28. t. m. občinske volitve. Izvoljenih je deset somišljenikov S. L. S. in poleg dr. Dereani-a, ki se je volil po prizadevanju somišljenikov S. L. S., trinajst liberalcev.

+ **Iz Št. Gotarda.** Krasen »Društven dom« stoji na prijaznem griču poleg cerkve; dvorana ima prostora za 600 ljudi. Včeraj je bil slovesno odprt in takoj prvi dan dvakrat nabito poln: dopoldne ob blagoslovu in govoru dr. Kreka o izobraževalnem društvu in posojilnici, ki sta se oba včeraj osnovala; popoldne pa ob navzočnosti motniških, čemšeniških in kolovraških mož pri shodu, ki je na njem pod predsedstvom nadučitelja Lužarja poročal državni in deželni poslanec kamniškega okraja. Zgled šentgotardskega napredka bo vzbudil tudi drugod posnemovalcev. Čast župniku Hribarju, čegar duh in neumorno delo je v kratkem času tako poživljal Šent Gotard in vse njegovo obližje!

+ **Jubilejni dar.** Družba sv. Mohorja sklenila je v svoji slavnostni seji od dne 28. novembra darovati za »slovenskega otroka« svoto 15.000 kron. Le-ta svota se tako razdeli: Za koroško šolsko društvo 6000 K, za Družbo sv. Cirila in Metoda 2000 K, za Šolske sestre v Mariboru 2000 K, za Šolski dom v Gorici 1000 K, za

Marijanišče v Ljubljani 1000 K, za Salezijski zavod na Rakovniku 1000 K, za Dijaško kuhinjo v Celju 500 K, za Dijaško kuhinjo v Mariboru 500 K, za Dijaško kuhinjo v Ptuj 500 K, za Dijaško kuhinjo v Celovcu 500 K.

+ **Politično društvo »Edinost« v Trstu in italijansko vseučiliško vprašanje.** Politično društvo »Edinost« je z ozirom na okolnost, da je italijansko vseučiliško vprašanje stopilo v odločilen štadij, zavzelo svoje stališče nasproti temu vprašanju ter poslalo na zbornico poslancev obširno petico. Uvodoma priznava Italijanom pravico do vseučilišča, saj tudi Slovenci isto zahtevamo zase. Toda z ozirom na neznosne razmere v Primorju in zlasti v Trstu, katere je ustvarila italijanska politika nasilja in zanikanja vsake narodne ravnopravnosti in celo eksistence glede Slovencev in Hrvatov; z ozirom na to, da jim Italijani ne dajo v teh krajih — zlasti v Trstu — niti nujno potrebnih ljudskih šol; z ozirom na to, da bi italijansko vseučilišče bilo v Trstu ob teh razmerah pljuska in obraz primorskim Slovanom in ob enem žarišče, iz katerega bi se na vse strani Primorja izlivalo na novo poživilne protislovenske struje, — se tržaški Slovenci ne morejo brezpogojno udati italijanski zahtevi po vseučilišču, marveč naprošajo zbornico, da pri razpravljanju o tem vprašanju vpoštevata sledeče: 1. da se tiče to vprašanje direktno tudi Slovencev, posebno tržaških, in sploh vseh primorskih Slovanov; 2. da se morajo, predvsem s pravičnim postopanjem napram slovenskim sodečelanom, posebno na šolskem polju, šele ustvariti predpogoji za mirno razpravljanje in za sporazum o italijanskem vseučiliščnem vprašanju; 3. da je prej, nego se dajo Italijanom nove pridobitve na šolskem polju, dati tržaškim Slovincem in primorskim Slovanom one učne naprave, ki jih italijanski sosedje uživajo že od davnaj; 4. da se v ohranitev ravnotežja in miru med obema narodnostima italijansko in slovensko vseučiliščno vprašanje smeta rešiti le istočasno; 5. da se italijansko vseučilišče nikakor ne sme ustanoviti v Trstu, ampak le na izključno italijanskih tleh; če bi se pa ti zahtevi ne moglo ugoditi, in bi torej moralo nastati novo vseučilišče ravno v Trstu, da se tedaj ravno v ohranitev ravnotežja in narodnostnega miru ustanovi vseučilišče le kakor utrakvistično, italijansko-slovensko vseučilišče —, kakoršnja ustrojitev bi edino mogla ublažiti škodljive politične posledice vseučiliščne naprave v Trstu.

+ **Osebnost vest.** C. kr. fin. ministrstvo je imenovalo kancelista g. Jos. Zupančiča oficialom pri finančni prokuraturi.

+ **Prva seja penzijskega zavoda za zasebne uradnike.** V soboto se je v Trstu vršila prva načelnostvena seja tega zavoda. Vdeležili so se je vsi člani razun dalmatinskega odbornika g. Vidoviča. Mesto zadržanega dr. Kreka je prišel substitut dr. Rybač. Po kratkem pozdravu predsednika dr. Pitacco podala sta oba slovenska člana, dr. Rybač in Škrbinec, izjavo, da si zavarujeta pravico govoriti v slovenskem jeziku, da pa se bosta v olajšanje razpravljanja posluževala tudi jezikov, razumljivih ostalim članom. Potem ko je bil začasno odobren od ministrstva predlagani pravilni red, je bil izvoljen podnačelnikom g. Leopold Brunner, odseki so bili sestavljeni tako, da so bili izvoljeni tudi slovanski zastopniki dr. Krek, Škrbinec in Vidovič. — Glede imenovanja uradnikov je predlagal dr. Rybač, da se razpiše natečaj. Predsednik pa je opozarjal, da je z ozirom na kratki rok do začetka poslovanja potrebno, da se vsaj tri uradnike takoj začasno imenuje, nakar je večina odločila v smislu predloga predsednikovega, da se imenovanje teh treh začnih uradnikov prepusti upravnemu odseku. Temu predlogu sta se upirala dr. Rybač in Škrbinec, zahtevaje, naj imenovanje izvrši odbor. Obveljal je predsednikov predlog s 4 proti 3 glasom. Jeden odbornikov ni glasoval. Na predlog g. Škrbinca se je sklenilo, da mora vsaj eden teh treh uradnikov znati slovenski in vsaj eden hrvatski. Vsprejet je bil še predlog g. Brunnerja, da se imenuje tudi eno pisarico na stroju in enega slugo. Glede ostalih uradnikov se ima razpisati natečaj. Najetje prostorov in nakup pohištva se je prepusilo upravnemu odseku.

+ **Nekaj o narodni zavesti.** Piše se nam in priobčujemo: Narodna zavest se je v zadnjem času med Slovenci zelo zbudila. Vprašanje o samoslovenskih napisih je skoraj rešeno. A še neka druga stvar je, ki je tudi potrebna remedure — mislim namreč: čekovno vprašanje. Človek dobiva od najbolj narodnih trgovin iz Ljubljane ali samonemške ali pa gotovo nemško-slovenske čke. Navedemo lahko imena. Pa ni potrebno, ker jih je preveč. Čemu tega treba? Te dni je razposiljal zavod sv. Nikolaja v Trstu prošnjo za podporo in zraven prilagal čke s samoslovenskim naslovom. Če v Trstu upajo, da bodo dobili denar na ček s sa-

moslovenskim naslovom, zakaj bi to v Ljubljani, v središču Slovenije, ne bilo mogoče. Dajte nam torej, trgovine, čekov s slovenskimi naslovi!

— **Umrli na potu z volišča.** V soboto v jutro je preminul nagle smrti na potu z volišča pred domačim pragom, g. Alojzij Peterlin, meščan, posestnik in pasar v Kamniku v starosti 79 let. Mnogo cerkva po Gorenjskem in Štajerskem, kakor tudi na Primorskem, kjer služi kot duhovnik njegov sin, je oskrbel s cerkvenimi deli. Zlasti starejši gospodje se ga bodo gotovo dobro spominjali. Bil je mirna, blaga duša; ljubljen od vseh, ki so ga poznali, priključljiv vsakemu, kdor je z njim občeval; predvsem pa skrben družinski oče. Blag mu bo di spomin. Gg. duhovnikom — znancem pa ga priporočamo v memento! Svetila mu večna luč!

— **Vojaško veteransko društvo na Ježici** je obhajalo 60letnico vladanja Nj. cesarskega Veličanstva Franca Jožefa I. s sv. mašo na Ježici dne 29. novembra t. l. ob deveti uri zjutraj. Tega slavlja se je udeležilo tudi prostovoljno gasilno društvo na Ježici. Kar nas posebno veseli, je to, da se je pri tem slavlju poveljevalo prvič slovenski pri imenovanem veteranskem društvu. Poveljeval je gospod I. Žibert, tajnik ondotnega društva.

— **Poštni uradi dne 2. decembra.** Dne 2. decembra t. l. držali bodo vsi poštni in brzojavni uradi v Trstu, na Primorskem in Kranjskem enako službo kakor ob nedeljah.

— **Odmev iz dunajskih izgrediv.** Di-jak Fonda leži v tržaški bolnišnici jako hudo bolan. Prevrtali so mu včeraj črepijo in izvlekli nekoliko trohic kroglice. — Zdravniki vendar upajo, da bo okreval.

— **Demonstracije v Trstu.** Včeraj ob 1-15 popoldne šel je sprevod demonstrantov čez veliki trg ob žvižganju mimo namestništva in pevanju »Va fuori stranier!« Prvi v sprevodu so bili socialisti z rdečo zastavo, na kateri sta bila pripeta zelen in bel trak, na klobukih so imeli laške trakove in kričali: Viva l'Italia! V vsaki vrsti jih je bilo do deset. 10 minut je trajalo, predno so šli mimo mene. V sprevodu so bile tudi ženske. Namestništvo je čuvalo kakih 20 redarjev.

— **Umrli** je posestnik Janez Strnad s Ceste v Dobrepoljah. Zvest in marljiv zapnik S. L. S. in »Kmečke zveze«. Ondotne zadruge so izgubile z njim vestnega in previdnega odbornika. N. v m. p.!

— **Vlom v Novem mestu. Za 5000 K vrednosti ukradeno.** Kakor vse kaže, se je v Novem mestu res organizirala neka tatinska banda. Komaj je pretekel en teden, ko je bilo v dveh trgovinah v Kardiji ulomljeno in zopet so tatovi z dobrim vspehom vlomili v trgovino g. Blažona, urarja na Ljubljanski cesti v Novem mestu. Da deluje ta tatinska banda s skrajno previdnostjo, dokazuje to, da je trgovina gospoda Blažona na najbolj prometni ulici v Novem mestu. Vlomili so dolgorpnežni v noči od sobote na nedeljo (28. do 29. t. m.) Pobrli so v trgovini in izložbi vse 14karatne zlate ure, verižice, uhanje in prstane. Double zlato in srebro so pustili razun nekaj srebrnih »Omega« ur. Ukradeni predmeti so vredni okoli pet tisoč kron. Pač hud udarec za g. Blažona, katerega par let stara trgovina se je šele razcvitala. O tatovih ni ne duha ne sluha. — V Novem mestu je za varstvo premoženja meščanov jako slabo preskrbljeno. En stražnik ima ponoči službo in ta naj bi bil povsod! Želeti bi bilo, da se nočna služba stražnikov preuredi in se jih še več nastavi.

— **Lov v Prevojah** je imel v zakupu Ranzinger, in sicer za naravnost smešno nizko ceno. Zdaj bi bilo lov vnovič zdražiti. Zanimali so se za ta lov različni lovci, eden se je tudi oglasil pri županu. A kaj je storil okrajni glavar Kresse v Kamniku? Oddal mu je pod roko ta lov za — 82 kronic in to za dobo petih let. Seveda je vse ogorčeno, različni lovci so pripravljeni plačati za ta lov veliko več in zato se bo občina pritožila proti postopanju okrajnega glavarja Kresseta.

— **Profesorski naslov** se je podelil g. Ivanu Mastenu v Kranju.

— **Nova trgovina.** V Radovljici se je ustanovila trgovina z mešanim blagom in železnino na debelo Štiglic in Šmit.

— **Cesarjska slavnost v Metliki.** Mestni odbor metliški je sklenil, da priredi v praznovanje 60letne svečanosti vladarja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. dne 1. in 2. decembra 1908, leta sledečo svečanost, h kateri se najljubneje vabi. Spored: V torek, dne 1. decembra 1908: 1. Hiše se okrase z zastavami. — 2. Mestna godba svira pred mestno hišo. — 3. Ob sedmi uri zvečer splošna razsvetljava mesta. — 4. Mirovoz z bakljado, ki jo prirede gasilci. — V sredo, dne 2. decembra 1908. Dopoldne: 1. Budnica. — 2. Ob deveti uri zjutraj slovesna sveta maša. — 3. Slavnostni govor pred mestno hišo. — 4. Gospod župan razdeli mestnim siromakom darila. — 5. Šolska slavnost: a) De-

klamacija in petje. b) Slavnostni govor. — c) Obdaritev ubožnih otrok od tukajšnjega sirotinskega društva z obučo in obleko. — d) Obdaritev vse šolske mladine z podobiciami in primernimi brošurami. e) Pogostitev šolske mladine. — 6. Svečanostna seja mestnega odbora. — Popoldne: Ob 1. uri banket v »Narodni Čitalnici«, potem prosta zabava.

— **Južna železnica** nam piše: V proslavo 60letnega vladanja Nj. Veličanstva odredilo je železniško ministrstvo, da ima veljati ta dan na vseh železniških progah za praznik. Vsled tega se tovarno blago ta dan ne vsprejema in tudi ne oddaja, izvzemši brzovozno blago, katero se kakor ob nedeljah običajno, od devete do dvanajste ure dopoldne vsprejema in oddaja.

— **Poročil** se je v Gorici g. Feodor Kovačič z gđc. Marijo Jamšek.

— **Iz davčne službe.** Davkarja gospoda Gabrijel Reven in Albin vitez Fodrersperg sta imenovana za višja davkarja za okrožje finančnega ravnateljstva v Ljubljani.

— **Pasji kontumac.** C. kr. okrajno glavarstvo v Ljubljani je vsled novega slučaja pasje stekline odredilo kontumac za občine Sp. Šiška, Zg. Šiška in Vič.

— **Izprememba posesti.** R. Leskowitz, odvetniški kandidat, je prodal svojo hišo na Bleiweisovi cesti g. V. Krisperju, očetu g. dr. V. Krisperja.

— **Goriški umobolni v Padovi.** Iz Gorice poročajo: Da se napravi prostor za umobolne v prenapolnjeni bolnišnici usmiljenih bratov, poslal je te dni goriški deželni odbor 15 bolnikov v Padovansko norišnico. Meji temi je 10 Furlanov in 5 Slovencev, namreč: Ivan Silič iz Orehovlja, Josip Žizmona iz Reč, Ivan Šlok iz Povirja, Štefan Uršič iz Gorice in Andrej Žilič iz Škrbine. Kaj odlaža deželni odbor, da še ne odpre luksurijsne deželne norišnice?! Saj je vendar dozidana in imela se je že davneje izročiti v porabo. Koliko stane prevažanje bolnikov tje in nazaj, koliko stane njih oskrba v Italiji!

— **Pozor slovenski lovci!** Na dražbi bodo naslednji lovi: 7. decembra: Depalavas, Dolsko, Drtija, Jarše; 9. decembra: Ihan, Češnice, Krtina, Loke; 11. decembra: Dol, Mengeš, Šmartno; 12. decembra: Radomlje, Rafole, Trojane, Sp. Koseze, Rašica; 15. decembra: Vodice, Volčji Potok in Zalog. — Ljudstvo želi slovenskih lovcev.

— **Poštna nabiralnice** v Hrušici na Gorenjskem. S 1. decembrom 1908. počenši začne poslovati poštna nabiralnica v Hrušici na Gorenjskem in bo imela zvezo s c. kr. poštnim uradom na Jesenicah in z ambulanco Ljubljana-Trbiž in Trbiž-Ljubljana.

— **Imenovanja na poštah.** Gabrijel Lindtner in Fr. Kalister, c. kr. poštna oficijala v Trstu, ter R. Šusteršič na Dunaju in Karel Kunc v Celovcu so imenovani za c. kr. višje poštne oficijale. Ivan Rozman, c. kr. poštni asistent v Sarajevu, R. Stegnar, c. kr. poštni asistent v Opatiji ter M. Moravec, c. kr. poštni asistent v Trstu, so imenovani za c. kr. poštne oficijale. — Viktor Cegnar, c. kr. višji poštni oficijal v Trstu, je umirovljen. — Poštna aspirantinja Agata Januš je imenovana za poštno oficijantinja v Domžalah, Danica Kuralt za Volosko, Kristina Strancar za Opatijo, Marija Turel za Poreč, Olga Navratil pa za Rovini.

— **Za protonotarja** je sv. oče imenoval don Fran Buliča.

— **Nov hrvatski list v Bosni.** Začetkom prihodnjega leta bo začel izhajati v Sarajevu nov hrvatski list za ljudstvo pod imenom »Hrvatska Bosna«; izhajal bo vsakega 1. in 15. dne v mesecu.

— **Ogenj je pogasil z vinom** neki kmet v Turniščici pri Belovarju. Gorelo mu je gospodarsko poslopje, vode pa ni bilo v bližini. Kmet, ne bodi len, nastavi gasilno cev na velik sod vina ter začne gasiti. Izgubil je 16 hl novega vina, rešil pa si je hišo.

— **Volitve v istrski deželni zbor** so končane. V zbornici bo 26 Italijanov in 18 Slovencev in Hrvatov. Med Italijani sta 2 soc. demokrata.

— **Lloydove brzovožnje v Dalmaciji.** S 17. decembrom t. l. prične Lloyd na teden s po tremi brzovožnjami v Dalmaciji. Odhod iz Trsta s parnikom »Baron Gautsch« in »Prinz Hohenlohe« bo ob torkih, četrtkih in sobotah ob 8. uri zjutraj.

— **Izdaja vozniških listkov v postaja-lišču Križe lokalne železnice Kranj-Tržič.** Za postajico Križe lokalne železnice Kranj-Tržič se bo izdajalo vozne listke od 1. decembra 1908 naprej v bližnji gostilni gosp. Jakoba Zupana z omejitvijo, da bo de vojaštvo v in izven službe in imetniki legitimacij za vozne ugodnosti dobivali še nadalje vozne listke v vlaku proti naknadnemu plačilu.

— **Dva otroka zadušena v dimu.** V Dolnji Tuzli sta bila dne 22. t. m. otroka restavraterja Neubauerja izročena dekli v varstvo. Ta je otroka spravila spat, na-

ložila v peč ter se tajno odstranila po svojih potih. Po nesreči je padel iz peči ogorak, tla so pričela tleti in otroka sta se v dimu zadušila. Ko so opazili ogenj in vdrli v sobo, sta bila otroka že mrtva.

— **Silno sušo** imajo še vedno na Furlanskem. Vsi studenci in potoki so suhi. Ljudje in živina so začeli bolehati.

— **Umrla je** v Cerknem tašča poštarja in veleposestnika g. Slavko Ravniharja, gospa Rozalija Mavri. Naše iskreno sožalje!

— **Poročil se je** nadučitelj g. Fran Jordan v Ihanu z gđc. Nežiko Prelesnik.

— **Nagla smrt v tujini.** V Lorainu O. je nanaglo zadet od kapi umrl Janez Kramaršič.

— **Poročil se je** 22. t. m. v Šibeniku dr. Ivo Milič, sodni pristav iz Pulja, z gospodično Ester Matiazzi.

— **Velikomestna revščina.** V Trstu je bil poklican zdravnik k neki bolnici, ki jo je našel v prežalostnem stanju. Ležala je na raztrganih slamnic, v kateri je bila gniala slama. Polna je bila mrčesa. Ker je ženska že dolgo bolna in je trpela hudo pomanjkanje, je docela onemogla. V sobi bolnice, če se sme podstrešno bivališče tako imenovati, ni bilo nobenega pohištva, niti stola ne. Zdravnik je dal revico preplejati v bolnišnico in naznanil mestnemu fizikatu vse, kar je videl.

— **Iz Postojne.** Praznata v naših blagajnah se pozna povsod. Zahtevalo se je najprej, da moramo plačevati dostavnino, če nam policaj prinese kak odlok. Za poljskega čuvaja smo dobili zadnjič nalog, da ga moramo plačati za dve leti nazaj. Pri vodovodu so nam dali števec in sedaj nas tirjajo za gozdnega čuvaja, pa kar za 6 let nazaj. Beračijo pri takih soldih, da je smešno, velike svote pa mčejo za liberalne namene, da je že preneumno. Prosimo: Ali je kaka oblast, ki bi takemu početju storila konec?

— **Škof Šarič pri sv. očetu.** Dne 11. t. m. je sprejel papež v posebni avdijenci sarajevskega pomožnega škofa dra. Ivana Šariča, ki mu je v imenu vrhbosanske nadškofije čestital k zlati sveti maši.

— **Samoumor.** V Brodu se je obesil bivši železniški uslužbenec Karol Kočevar iz Zagreba. V smrt ga je gnal obup, ker je bil nenadoma odpuščen iz službe.

— **Ponarejena naročila koruze.** Nedavno smo pisali o veliki množici koruze, ki jo je nekdo naročil na račun dalmatinskega namestništva s ponarejenim podpisom namestnika Nardellija. Na isti način je bilo naročeno tudi več vagonov moke. Ni se šlo za šalo, kakor se je spočetka mislilo, marveč za dobro premišljeno, a slabo izvedeno golufijo. Zdaj so prišli krivcem na sled ter zaprli oficijanta pri namestništvu, Violo, pri katerem so našli več pisem, ki ga kompromitirajo. Na Reki so zaprli nekega Diracca, ki je bil z Violo dogovorjen glede sprejemanja in odpošiljanja blaga. Otroci, ki so se igrali na mestnem šetališču, so našli pečat, s katerim so bile naročila opremljena. Bil je zakopan v zemlji.

Ljubljanske novice.

Ij **Meščanski klub** ima jutri (torek) večer ob osmi uri v »Unionu« v mali dvorani svoj redni večer. Opozarjamo nanj vse članke in njih prijatelje.

Ij **Mesečna konferenca »Društva slovenskih katehetov«** bo prihodnji torek točno ob štiri h, namesto v sredo, ko se praznuje cesarsko slavlje. Za sestanek je predsedstvo »Kat. tiskovnega društva« dragovoljno prepustilo dvorano v II. nadstropju »Katoliške tiskarne«, vhod na levo od knjigovoznice. Razgovor bo o podrobnem učnem načrtu za 4. in 5. razred ljudskih šol. Referent g. J. Mlakar. Kdor se zanima in ima kakov nasvet — naj ne izpusti tega sestanka!

Ij **Dr. Pegan** je bil v soboto pred tukajšnjim deželnim sodiščem oproščen. Dr. Peganu je občinstvo živahno klicalo: »Živio!«

Ij **Soc. demokratje** so imeli včeraj v »Mestnem Domu« shod, na katerem je govoril Etbini Kristan o razmerah na Hrvaškem. Kristan je kričal, da je samo soc. demokracija tista, ki se na Slovenskem briga za te razmere. Kakor mi vemo šb slovenski poslanci v najožji zvezi s hrvaškimi poslanci. Kristan se je za razmere na Hrvaškem pričel brigati še le, ko so ga na Reki zaprli. Samo toliko na Kristanovo prijazno neresnico. Sicer se pa ne motimo, ako trdimo, da je Kristan s shodom »o razmerah na Hrvaškem« hotel delati le reklamo za svojo kandidaturo v Ljubljani.

Ij **Shod ljubljanskih zaupnikov narodno-napredne stranke** se je vršil preteklo soboto v »Mestnem domu«. Predsedoval je namestu zadržanega Iv. Hribarja dr. Triller, ki je rekel, da se bodo volitve mirno vršile. Stranki si ne postavite protikandidatov. Povedal je, naj narodno-napredno učitelstvo izreklo željo, naj bi

učitelj Jelenec kandidiral v Ljubljani v mestni skupini in ne v splošni skupini proti socialnodemokratskemu kandidatu, ker ima tudi socialna demokracija v programu svobodno šolo in ker je v Idriji podpirala Gangla. V imenu izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke je predlagal naj stranka v mestni skupini kandidira veletržca Kneza in učitelja Jelenca, v splošni skupini pa dr. Oražma. Oglašil se je k besedi dr. Tavčar, ki je izjavljal, da je najbolj preporna točka, kdo bodi kandidat v splošni skupini. Mnenje je, da spada učitelj v splošno skupino. Želi izvedeti popolno resnico, zato na shodu vprašuje, ali je učitelstvo zadovoljno s tem. Nadučitelj Črnagoj je odgovarjal dr. Tavčarju ter je odločno zavzel stališče, naj se radi Gangla ima oziroma na socialno demokracijo in naj se učitelja ne kandidira proti socialni demokraciji. Gangl bi sicer moral izvajati konsekvence, ker Gangl se smatra na vsak način za poslanca socialnodemokratske stranke (Medklici.) Gangl je v srcu socialnodemokratskega prepričanja, s tem pa ne neha biti dober naprednjak. Pravi, da bi se moralo ukloniti Ganglovi želji. G. nadučitelj Dimnik se je izjavljal v istem smislu, češ, da je kandidatura Jelenčeva v mestni skupini sklep zastopnikov kranjskih učiteljskih društev. Dr. Triller je omenil, da se nekoliko predebelo podčrtuje soc. dem. pomoč pri idrijski volitvi. Sicer je pa v Ljubljani narodnonapredni stranki vsak mandat siguren, nobena struja se pa ne sme postavljati na justamentno stališče, trpeti ne moremo stanovskega terorizma zoper celo stranko. Manjšina se mora ukloniti večini. Naznanja, da je naznanil svojo kandidaturo tudi občinski svetnik g. Jos. Turk, kateremu se je izreklo obžalovanje, da se ga z ozirom na pičlo število mandatov ne more kandidirati, da pa g. Jožef Turk kljub temu vzdržuje svojo kandidaturo. Dr. Tavčar je nato še enkrat povdarjal, da je absolutno nemogoče, da bi se učitelja v Ljubljani kandidiralo drugod kot v splošni kuriji. Pripoveduje se, da g. Jelenec druge kandidature kot v mestni skupini ne sprejme in da če se ga v tej skupini ne kandiduje, izstopi vse učitelstvo iz nar.-napred. stranke (Ugovori.) ter da oba učiteljska zastopnika v mestnem svetu odložita mandate. Stranka pa ne more pred socialno demokracijo pod sramotilni jarem. Pripravljeni smo kandidirati g. Jelenca, da bi pa radi tega ne kandidiral v splošni kuriji, ker noče kandidirati proti socialni demokraciji, ne gre. Vsa krivda zadeva učitelstvo, ki hoče, da bi ležali na trebuhu pred Etbinom Kristanom. V teh časih je izključeno, da bi stranka dajala kake koncesije socialnim demokratom. Predlaga: v splošni skupini naj se kandidira Jelenca, v mestni pa dr. Oražma in Iv. Kneza. G. Dimnik ugovarja, da bi učitelstvo ležalo na trebuhu pred socialno demokracijo, hoče le Jelenca v mestni kuriji vsled spoštovanja do Gangla. G. Črnagoj pravi, da ne kaže, da bi dražili socialno demokracijo, ki je tudi vnetja za svobodno šolo. G. Josip Turk pravi, da ima 600 učiteljev že tri poslance (Ugovori navzočih učiteljev), 18.000 obrtnikov pa še nima zastopnika. (Zakaj jih ne voli trg. in obrtna zbornica!) Zahtevamo, da kandidirata v mestni skupini gg. Knez in dr. Oražem. G. Likar nato pravi, da Gangl odstopi, če se ne sprejme zahtev učiteljev. Gangl odstopi le, ker ne more, da bi nastopil proti socialni demokraciji. Pri glasovanju je bil z ogromno večino sprejet dr. Tavčarjev predlog, da stranka kandidira v mestni skupini dr. Oražma in Iv. Kneza, v splošni pa Luko Jelenca.

Ij **Slavnostna seja obč. sveta** bode v proslavo šestdesetletnice vladanja Nj. Veličanstva cesarja Frana Josipa I. v sredo, dne 22. decembra 1908, ob 12. dopoldne v mestni dvorani. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva.

Ij **Občinski svet ima redno sejo** v torek, dne 1. decembra ob petih zvečer v mestni dvorani. Dnevni red: A. Javne seje: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Čitanje in odobrenje zapisnika. 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo o prošnjah za podelitev cesarja Franca Jožefa I. jubilejnih ustanov za obubožane obrtnike.

Ij **Za sijajni Miklavžev večer** v »Unionu« so izvršena naročila z ogromnimi stroški. Zato bo letošnji Miklavžev večer naravnost neprekosljiv. Z ozirom na velike stroške so razdeljeni prostori v mize I. in II. vrste. **Rezervirani prostori I. vrste se prodajajo v »Unionu«** trafiki od danes naprej le do petka opoldne in veljajo ti prostori: za odrasčeno osebo 1 K, za otroke 40 h. Prostori pri mizah II. vrste v dvorani in na galeriji se prodajo po 60 h za odrasčeno osebo, za otroke po 20 h. Opozarjamo občinstvo, da si pravočasno nabavi vstopnice, ker bo zanimanje za ta odlični večer gotovo veliko.

Ij **Poročil se je** pristav južne železnice g. Alojzij Šulgaj z gđc. Ano Kavčič od Sv. Jurija ob južni železnici! Iskrene čestitke!

Ij **»Gorenjec« soc. demokrat.** Kakor je znano, je »Gorenjec« predlagal, da se naj prepusti ljubljanski mandat splošne kurije — soc. demokratom. »Narod« meni, da je kriva temu »Gorenčeva« naivnost. Morda je to res, vendar bi kaj stavili, da je oče dotičnega članka kandidat Etbini Kristan sam. Lampretova tiskarna, v kateri izhaja »Gorenjec«, ima namreč največ zaslužka od soc. demokratov in zato je Etbini Kristan, ki hodi vsak teden v Kranj »Rdeči Prapor« urejat, tem lažje spravi ta predlog v »Gorenjca«.

Ij **Društvu za otroško varstvo in mladinsko skrb v Ljubljani** je hranihi in posojilni konsorcij I. splošnega uradniškega društva v Ljubljani v spomin cesarjevega jubileja naklonil 50 K.

Ij **Poročila se je** gđc. Ana Kremžar, hčerka vpokojenega nadoskrbnika deželne bolnice z gimnazijskim profesorjem g. J. Wiesnerjem iz Mödlinga.

Ij **Za ubogo vdovo na Resljevi cesti:** Osobje »Katoliškega tiskovnega društva« 74 K 22 v.

Ij **Elizabetna otroška bolnišnica.** V sredo, dne 2. decembra, se bo v domači kapelici Elizabetine otroške bolnišnice ob desetih dopoldne v proslavo 60letnega jubileja vladanja Njegovega Veličanstva cesarja služila sveta maša, h kateri upravni odbor najljudnejše vabi vse člane in pokrovitelje društva.

Ij **Umrla je** v Škofji Loki gđc. Emilija Lapajne, sestra pokojnega župnika.

Ij **Izpred tukajšnje porote.** Na zatožni klopi sedi danes jako nevarna sleparica v osebi 2 let stare Ane Olenik, samske dekle, pristojne v Dekane, okraj Koper, brez stalnega bivališča. Obravnava je določena na dva dni zaradi ogromnega obtežilnega gradiva, kajti predlaganih je 43 prič, od katerih se bode pa zaslišalo le nekaj nad polovico, izjava družih se bode pa prečitala.

Ij **Občni zbor pekovskih pomočnikov** se je vršil prošli teden, 19. t. m. v svrhu da se popolni odbor. Po naročilu obrtne oblasti je vodil načelnik mojstrske zadruge, Friderik Pauar, občni zbor, ki je volil sledeči odbor: Načelnik: Fr. Karlič; podnačelnik: Fr. Mrak; odborniki: Fran Fajdiga, Alojzij Blatnik, Ferd. Šnap, Anton Letnar, Martin Žabnikar, Karol Pivoda; v razsodišče: Ferd. Šnap, Martin Žabnikar; namestnika: Sedej Jožef, Blatnik Franc; kot delegata k mojstrskim shodom: Franc Karlič in Karol Kratochvil. Druga točka: prememba pravil, se bo odložila za prihodnji občni zbor, ki se bo vršil v kratkem.

Ij **Obrtno gibanje v Ljubljani.** Tekom meseca oktobra pričeli so v Ljubljani izvrševati obrt sledeči obrtniki: Gašpar Krpan, prodaja sadja, Pogačarjev trg; A. Cotmanova, sejmarstvo s kramarskim blagom, Gosposke ulice 3; Josip Okorn, prodajo moke, Tržaška cesta 13; Alojzij Gasparotti, prodajo sadja, Vodnikov trg; Ivan Cepin, športno masazo, Dunajska cesta 2 kopališče (kopališče pri »Slonu«); Neža Dobrškova, trgovino z živili, Streljske ulice 20; Josip, Mihael in Fr. Hromc, trgovino z vozovi, Dunajska cesta 31; Albert Derganc, trgovino z živili, s pivom ter vinom v steklenicah in sodovico, posredovanje pri nakupu in prodaji premakljivih rečij in antikvitet, Marijin trg 2; Franciška Turkova, pečenje in prodajo kostanja na stojnici ob prelazu Dunajske ceste; Valentin Kovač, trgovsko agenturo, Dunajska cesta 9; Josip Sperner, prodajo kruha, Beethonove ulice 6; Adolff Schwara, trgovsko agenturo in komisijsko trgovino, Kolodvorske ulice 12; Božidar Lasetzky, trgovsko agenturo, Dunajska cesta 9; Fran Lamovšek, črevljarski obrt, Ulice na grad 8; Stanko Kešni, brivski in frizerski obrt, Kopitarjeve ulice 1; Marija Bočkajeva, žensko krojaštvo, Kolodvorske ulice 35; tvrdka Berjak & Šober, nadrobno prodajo žganih opojnih pijač, Vodnikov trg 2; Ivan Chalupnik, točenje piva v steklenicah, Stari trg 19; H. Hieng, gostilničarski in krčmarski obrt, Sv. Petra nasip št. 67. — Odglasili, oziroma faktično opustili pa so pretekli mesec sledeči svoj obrt: Anton Žagar, prodajo sadja, Pogačarjev trg; Marija Pengretova, branjerijo, Sv. Florijana ulice 3; Antonija Tomanova, žganjetoč, Kolodvorske ulice 29; Karol Pivoda, pekovski obrt, Tržaška cesta 13; Josip Bajt, prodajo sadja, Pogačarjev trg.

Ij **Selitve v Ljubljani.** V zadnjem, novemberskem selinsem roku se je v Ljubljani preselilo 580 strank, ki so štele blizu 2000 oseb. Na novo je prišlo v Ljubljano 21 rodbin, ki so bile prestavljene ali pa so si izbrale to mesto za svoja pokojninska leta. Izselilo pa se je 16 strank, katere je poklic pozval v druge kraje. — Stanovanjske razmere so v obče zadovoljive, tu intam celo prav dobre, samo malih stanovanj z dvema sobama in pritlikinami še vedno primanjkuje.

Štaterske novice.

Š **Poslanec Wastian** je izjavil, da noče več sprejeti kandidature v deželni zbor. Wastian je jezen, ker je Maribor volil namestu njega soc. demokrata Reslja v dež. zbor. Wastian se hoče popolnoma posvetiti delovanju za »Südmarko«. Danes zvečer ima Wastian shod v Trstu. Govoril bo o avstrijskem nemštvu in nemškem obrambnem delu.

Š **Novo uradno poslopje** zgrade v Brežicah na prostoru nasproti lekarni in hotelu Adamus.

Š **Poročil se je** v ponedeljek, dne 23. t. m. v Celju g. Josip Jagodič, knjigovodja tvrdke »Merkur«, z gđc. Mici Kmeclovo, hčerko hišnega posestnika v Celju. Bilo srečno!

Š **Poročil se je** 23. t. m. o. dr. Ivan Omulec, odvetnik v Ormožu, z gđc. Pavlo Jarc.

Š **Vpokojen je** na lastno prošnjo profesor na gimnaziji v Ptuj gospod Jožef Pogatscher.

Š **Suspendiran je** od službe vodja mariborskega telefonskega in brzojavnega urada Avgust pl. Lehman, ker je manjkalo v uradni blagajni 1100 K.

Š **Razveljavljena prepoved.** Prepoved, da ne sme kaplan več za prostovoljne bernje prositi, je namestnija razveljavila.

Š **Smrtna kosa.** V Mariboru so 25. novembra pokopali vpokojenega nadučitelja g. Lovro Šijanca. — Umrl je v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu pomožni učitelj Al. Rajh iz Ljutomera, star šele 23 let.

Š **Nemški burši v Gradcu** se uče — slovensčine, onega zaničevanega in nekulturnega jezika kakor zmijaj vpijejo. Hočejo na ta način zlesti v službe na Šp. Štajerskem. Vemo, da je to navaden švin del — slovenski se ti gospodje ne nauče. Skrbeti moramo, da ne bodo Slovencev sodili sodniki, ki predstavljajo »zvijačo« s »Schweinerer« (svinjarija).

Š **Umrl je** v Gaberjah pri Celju črevljarski mojster Anton Bianchi, star 66 let.

DEMONSTRACIJE NA ČESKEM.

V Liberecu se je vršil velik nemški protestni shod. Govorniki so zahtevali, da se češko kraljestvo razdeli v češki in nemški del. Podobni shodi so se vršili tudi po ostalih mestih na nemškem Češkem. V Opavi so Nemci razbili šipe pri češki »Besedi«.

Telefonska in brzojavna poročila

CESARJEV JUBILEJ.

Dunaj, 30. novembra. Cesar je danes sprejel poklonstvene deputacije drž. zbora, gosposke zbornice, deželnih odborov in predsedstva dunajskega magistrata.

KRANJSKI DEŽELNI ODBOR PRI CESARJU.

Dunaj, 30. novembra. Danes je cesar v posebni avdijenci sprejel kranjski deželni odbor. Glavar Šuklje je cesarju v slovenskem govoru čestital v imenu Kranjske. Cesar je izrazil veselje, upanje, da popravi zamujeno (od tu dalje je brzojavka pokvarjena). Priporoča medsebojno skupnost. Razgovarjal se je z vsemi odborniki. Dr. Susteršiču je izrekel veselje, da ga zopet vidi. Upa, da bo drž. zbor deloval in rešil nujne državne potrebščine. Dr. Lampe je označil težki položaj dežele in potrebo saniranja deželnih financ.

OBUPEN PARLAMENTARNI POLOŽAJ.

Dunaj, 30. novembra. Doseđanji novi poizkusi barona Bienerttha sestaviti parlamentarno ministrstvo niso imeli nobenega pozitivnega vspeha in ni izključeno, da se ne ponesrečijo. Radi zadnjih dogodkov na Češkem hočejo Nemci z baronom Bienertthom pretrgati pogajanja, a tudi češki poslanci izjavljajo, da v sedanjih razmerah na vstop čeških poslancev v kabinet ni misliti. Bienertth bo kljub temu po jubilejnih slavnostih poizkuse nadaljeval in tekom razprave o nujnih predlogih o proračunskem provizoriju podal nove izjave o stališču vlade. Ako to ne bo pomagalo, bo Bienertth poročal vladarju in skoro gotovo demisioniral. Tekoči teden ima zbornica seji jutri in v petek. Debata o nujnosti proračunskega provizorija bo trajala do torka prihodnjega tedna.

STAVKA ČEŠKIH ŠOLSKIH OTROK.

Praga, 30. nov. Včeraj se je vršilo v mešanem delu Češke 37 čeških shodov, na katerih se je sklenilo pričeti v nemških čeških mestih s šolsko stavko čeških otrok. Shodov se je udeležilo 43 čeških drž. in dež. poslancev.

ANGLEŠKI KRALJ BOLAN.

London, 30. novembra. O zdravju kralja Edvarda se čujejo jako neugodne vesti. Zdravniki, ki so ga zdravili na vnetju črevesa, so zopet pozvani k njemu. Kralj včeraj ni šel v cerkev.

DUNAJSKO VSEUČILIŠČE.
Dunaj, 30. nov. Ker se rektor ni uklo-
nil zahtevi nemškonalnega dijaštva,
naj se vseučilišče otvori danes, ker bi se
sicer smatralo, da se boje Italijanov ter je
izjavil, da vseučilišče ne bo odprto pred
2. decembrom, so zastopniki nemškega di-
jaštva prekinili pogajanja z rektorjem.
Dunaj, 30. nov. Menso academico
otvorijo zopet jutri.

PROTI SOCIALNI DEMOKRACIJI.

Trst, 30. nov. Politično društvo »Edu-
nost« je včeraj sklicalo shod z dnevnim re-
dom: Tržaški Slovenci in socialna demo-
kracija. Udeležba je bila ogromna. Govo-
rili so dr. Slavik, dr. Rybač, dr. Mandič.
Za dr. Tumo je bil pravi sodnji dan.

ITALIJANI STRELJALI NA REDARJE.

Trst, 30. nov. Na sinočnjih demon-
stracijah (glej dnevne vesti), so Italijani
streljali iz revolverjev na redarje. Poli-
cija bo postopala najstrožje.

ZA SPLOŠNO IN ENAKO VOLIVNO PRAVICO NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 30. nov. Na včerajšnjem shodu
so zastopniki vseh strank soglasno
sprejeli resolucijo za splošno in enako vo-
livno pravico. Na koncu je bil shod poli-
cijsko razpuščen.

POŠTA Z BALKANA IZOSTALA.

Zemun, 30. nov. Dne 29. t. m. je iz-
ostala pošta iz Carigrada in Soluna, kakor
tudi bolgarska pošta.

NOVI TALIJANSKI POSLANIK V BEL- GRADU.

Belgrad, 30. nov. Danes je novi itali-
janski poslanik Barolli izročil kralju pri
svečani avdijenci, v navzočnosti zunanje-
ga ministra, svoje poverilne listine. Zvečer
bo v konaku galašine na čast poslaniku.
Kralj je torej zdrav.

ANGLEŠKI ZUNANJI URAD — ZA MIR.

London, 30. nov. »Observer« je iz-
vedel, da angleški zunanji urad o položaju
ugodno sodi. Na Dunaju ni stranke, ki bi
želela vojno. Praznovanje 60-letnice bo
ugodno vplivalo na mednarodno razpolo-
ženje za mir. Anglija ne bo delala ovir,
ako hočeta Avstroogrska in Turčija sami
med seboj urediti balkanske zadeve.

ANTI-KVARIJAT »KATOL. BUKVARNE« v Ljubljani

ima sledeča popolnoma nova, nerabljena
dela na razpolago:

Herders Konversations-Lexikon. Reich
illustriert durch Textabbildungen, Ta-
feln und Karten. III. natis. 1908. 8 ve-
zanih zvezkov, mesto 120 K, samo
98 K.

Andree, Neuer allgemeiner und österr.-
ung. Handatlas, eleg. vezan, mesto
45 K, samo 38 K.

Dimitz, Geschichte Krains von der älte-
sten Zeit bis auf das Jahr 1813. Dva
zvezka, vez. v polusnje, mesto 28 K,
samo 18 K.

Sachs - Villaté, Französisch - deutsches
Wörterbuch, vez., mesto 9 K 60 v,
samo 6 K.

Sachs - Villaté, Deutsch - französisches
Wörterbuch, vez., mesto 9 K 60 v.,
samo 6 K.

Ploetz, Schulgrammatik der französischen
Sprache. Ausgabe für Österreich, ve-
zano, mesto 2 K 90 v, samo 1 K 80 v.

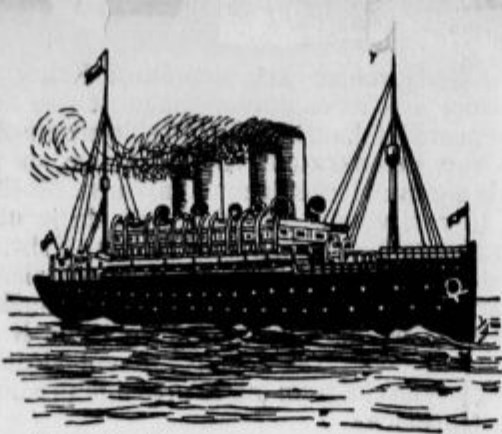
Ibsen Heinrich, Sämtliche Werke in
deutscher Sprache. 10 zvezkov, broš.,
mesto 54 K, samo 28 K. — (Ibsen je
znano največji dramatik 20. stoletja.)

Reich, Ibsens Dramen. Broš., mesto 3 K
60 v, samo 2 K 20 v.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsijju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
28	9. zveč.	744,8	- 2,3	sl. jug	megla	
29	7. zjut.	47,0	- 4,8	brezvetr.		0,0
	2. pop	46,7	- 1,0		jasno	
Srednja predvčerašnja temp. 1,5°, norm. 0,9°.						
29	9. zveč.	47,7	- 4,3	sl. jug	megla	
30	7. zjut.	47,3	- 5,0	brezvetr.		0,0
	2. pop.	46,5	- 2,5			
Srednja včerašnja temp. 3,4°, norm. 0,7°.						

Kdor hoče varno, mirno in hitro

v AMERIKO

potovati, naj se obrne na od visoke
c. kr. deželne vlade potrjenega glavnega
zastopnika 1639 20

Fr. Seunig, Ljubljana
Kolodvorske ulice šte. 28.

Odprava potnikov samo z najnovejšimi
parniki velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	nosi	25.000 ton
Amerika		24.000 "
President Lincoln		20.000 "
President Grant		20.000 "

Vožnja Ljubljana-Hamburg traja
z na novo uvedenimi direktnimi voznimi
kartami, brez vsake menjave, okroglo samo
1. dneva ter ima potnik pravico porabe
brzovlakov po celi črti od avstrijske meje
(Eger) naprej.

Za Božič:

Čvetero Božičnih, op. 18, 4. natis 80 h.

Petero Božičnih, op. 44., 1 K 20 h.

Božična slavospeva, op. 53., 1 K.

Božične predigre za orgle, op. 40, 1 K.

V Katol. Bukvarni, pri Schwentnerju

v Ljubljani in pri skladatelju v

Novem mestu.

Iščem za Notranjsko zastopnika

s sedežem v Postojni,

kateremu sem pripravljen plačevati po 80
do 120 K prispevnine za potovanje ter
po 20% provizije od doseženega prometa.

Prijazne ponudbe z opisom dose-
danega delovanja in referencami nasloviti
na upravnišvo tega lista. 3159 3—1

Samo 6 dni

Havre New-York

Francoška prekomerska družba.
Odpotuje se iz Ljubljane vsak tork.
Vozne liste in pojasnila daje samo

Ed. Šmarda

obl. konc. potovalna pisarna Ljubljana,
Dunajska cesta št. 18, nasproti zna-
s gostilne pri »Figovcu«. 1878 26—19

trgovski pomočnik

z dobrim spričevalom se sprejme v trgovino
z mešanim blagom pri **Dav. Podlesnik**
v Radečah pri Zidanemmostu. 3156 2—1

Meblovana soba

s posebnim vhodom za enega ali dva dijaka
blizu domobranske vojašnice se takoj odda
po zelo ugodni ceni. Kuhinove ulice št. 23,
pritličje na levo. 3161 3—1

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih prvih treh stojnicah
na levo od jubilejskega mostu

prima slanino

brez kože, od prašičev iz
lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1-50 II. vrste kg. 1-30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1-40 II. vrste kg. 1-20. 3098 (1—6)

Elija Predovič.

Št. 37371

3154 3—1

Razglas.

V zadevi razpisanih dopolnilnih volitev v deželni zbor kranjski se dodatno k
tuuradnemu razglasilo z dne 7. t. m. št. 35248 sledeče javno naznanja:

Volitev jednega poslanca mesta Ljubljane iz splošne kurije vršila se bo

14. dan decembra letos

in se je v svrhu ložje izvršitve te volitve razdelilo mesto na 8 volišč in volijo

- a) volilci I. (šolskega) okraja v veliki dvorani »Mestnega doma«;
- b) volilci II. (šenijskega) okraja v mestni dekliški šoli pri sv. Jakobu;
- c) volilci III. (dvorskega) okraja, razun Krakovega in Trnovega v mestni deški šoli Cojzovi cesti;
- d) volilci iz Krakovega in Trnovega v dvorani otroškega vrtca v Cerkvenih ulicah;
- e) volilci IV. (kolodvorskega) okraja, vzhodno od Dunajske ceste v mestni deški šoli v Komenskega ulicah;
- f) volilci IV. (kolodvorskega) okraja, zapadno od Dunajske ceste v telovadnici I. državne gimnazije z dohodom iz Kolizejskih ulic;
- g) volilci V. okraja v mestni ljudski šoli na Barji;
- h) volilci VI. okraja v dvorani mestne jubilejske ubožnice v Japljevih ulicah.

Volitev dveh poslancev mesta Ljubljane iz mestne kurije vršila se bo dne

22. decembra letos v štirih oddelkih in volijo

1. volilci z začetnimi črkami A—H, v veliki dvorani »Mestnega doma« z doho-
dom iz Streljskih ulic;
2. volilci z začetnimi črkami J—L v veliki dvorani »Mestnega doma« z dohodom
od južne strani;
3. volilci z začetnimi črkami M—R in pa
4. volilci z začetnimi črkami S—Z v veliki dvorani hotela »Union« z dohodom
iz Frančiškanskih ulic

Glavna volilna komisija zbrala se bo za volitve iz splošne kurije dne 15. de-
cembra in za volitve iz mestne kurije dne 23. decembra letos obakrat ob desetih do-
poludne v dvorani »Mestnega doma«.

Dalje se naznanja, da ostanejo za eventualne ožje volitve, ki so določene na 19.
oziroma 28. dan decembra letos ravno ta določila v veljavi.

Na volilnih izkaznicah ki se bodo volilcem pravočasno dostavile, bo poleg časa,
kdaj se vrši volitev, označeno tudi na katerem volišču ima vsak volilec izvršiti volilno pravico.

Mestni magistrat ljubljanski,

dné 24. novembra 1908.

Najboljšo svežo slanino

(špeh) od mladih pitanih prašičev
iz najbolj imenitnih pitališč naših so-
bratov, ne Ogrov, se dobi

kg K 1-40

3125 2—2

na stojnicah podpisanih v Šolskem drevoredu.

Anžič, Dolničar, Ocvirk, Zupančič, Rode.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: »**Salvator**« (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater »**Narodnega doma**« g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Podružnice:
Praga z menjalnicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Zvitava in Liberec.
Menjalnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogal Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba
„MERCUR“
DUNAJ, I. Wollzeile 1.
Akcijski kapital K 20.000.000. Res. sklad K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja.
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

3111 3-2

Razpis.

Stev. 14773

A 819/8

3112 3-2

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe

okrožnih zdravnikov

1. v Grosupljem z letno plačo 1600 K
2. na Raki z letno plačo 1400 K
3. na Toplicah z letno plačo 1400 K

Z vsako teh služb je združena aktivitetna doklada 200 K. Okrožni zdravnik v Grosupljem bo prejemal še od zdravstveno-okrožnega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško-zdravniške službe v Grosupljem.

Okrožni zdravnik na Toplicah dobi tudi še kot kopeljni zdravnik letno odškodnino po dogovoru z lastnikom kopališča.

Prosilci za eno teh služb naj pošljejo svoje prošnje podpisane mu deželnemu odboru do

20. decembra 1908.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika

Od deželnega odbora kranjskega.

v Ljubljani, dne 23. novembra 1908.

3130 3-2

Razglas

Mestna hranilnica ljubljanska razpisuje

a) mesto asistenta z letno plačo 1800 K, stanarino 500 K in s pravico do petih četrtletnic po 300 K.

b) mesto praktikanta z letnim adjutom 1000 K.

Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspehom dovršili celo gimnazijo ali celo realko.

Pri oddaji službe hranilničnega asistenta imajo prednost prosilci, ki dokažejo svojo izvežbanost v poslovanju bančnega ali sploh kakega denarnega zavoda.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, domovinstvu znanju jezikov, o zdravju in naravnosti je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati

najkasneje do 15. decembra 1908.

Na pozneje vložene prošnje se ne bo oziralo.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1908.

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev dne 14. junija 1908 zamrlega Franca Vrhovnik, posestnika iz Zaloga št. 23 na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer:

za parcelo št. 182 (hišo) kat. obč. Kašelj	3000 K
„ „ „ 1447 (vrt)	100 K
„ „ „ 1395/1 in 1394 vrta	300 K
„ „ „ 900/2 njivo „na brinji“	160 K
„ „ „ 1583/26 njivo „roje“	120 K
„ „ „ 1790 travnik	120 K
„ „ „ 3698 kat. obč. Volavljje (gozd), ki se prodaja v 4 delih, skupaj	2400 K
za parcelo št. 3704 kat. obč. Volavljje, gozd	385 K

če se najde ponudnik, ki plača za celo zemljišče toliko, kolikor znašajo posamezni najvišji ponudki, se domakne istemu.

Dražba se bo vršila dne

10. decembra 1908. ob 9. uri dopoldne v Zalogu št. 39
in eventuelno tudi še dne

11. decembra 1908. ob isti uri v Zalogu št. 39.

Poudarje pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo. Vadij znaša 1/10 cele izklicne cene.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. I. soba št. 33 ob uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani. odd. I.

dne 28. novembra 1908.

**: Ob priliki vladarske :
60 letnice Nj. Veličanstva**

spominjajte se

**Društva za otroško varstvo
in mladinsko skrb v sodnem
: okraju LJUBLJANA**

Nova elegantna

hišna oprava

se ceno proda in sicer za spalno in jedilno sobo.

Ogleda se lahko od 3 do 4 popoldne na Ambroževem trgu št. 3 (bivša cukrarna) pritlično na desno.

3124 3-2

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
čez 54 milijon. kron.

Lastna glavniica K 354.645.15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
čez 15 milijon. kron.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vložnih 100 kron čistih 4 krone 50 vin., na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

2633 22

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Beleč, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše,** vodja, graščak, državni in deželni poslanec itd. — **Anton Kobi,** posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kausohegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar,** svetnik trgovcev in obrtnih zbornice v Ljubljani. — **Fran Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Pollak ml.,** tovarnar. — **Karol Pollak,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šlibar,** župnik na Rudniku.

Za kron 36.-

Angleško skladišče oblek,

zimska sukna
suknena obleka
posamezne hlače
modni telovnik
pelerina zastonj.

O. BERNATOVIĆ,

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Za odjemalce na debelo
priporo-
čam dolge pelerine, zimske jopice
in klobuke z velikim popustom.

Službe za

domačo učiteljico

išče takoj ali za pozneje gospodična, ki je že dve leti poučevala v Krškem okraju. Naslov na upravo „Slovenca“. 3101 3 3

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8
priporoča v lastni šivalnici izdelano

perilo

Še otroke, gospe in gospode. Za izde-
ajvanje perila doma priporoča svojo
bogato zalogo platna in šifona v
vseh širinah in kakovostih, švicarsko
vezenje, prte in prtiče, brisalke i. t. d.

Kakor znano le dobro blago in zelo
primerne cene.

Naročila za venkaj točno in zanesljivo.

Veliko zalogo absolutno zjamčenega
pristnega vina,

priporočano opetovano od knezoškof. ordi-
narijata ljubljanskega p. n. vlč. gg. župnikom
za mašna vina, ima **Kmetijsko društvo
v Vipavi.** — Izborna kvaliteta: letošnje
belo mašno vino od 30—40 K. Sorti-
rano vino rizling, beli burgundec, silvanec
in zelen od 40—55 K, črni „Karminet“ po
55 K, postavljen v Postojno ali Ajdov-
ščino. — Izpod 56 litrov se ne oddaja;
na debelo po dogovoru ceneje. — Stara
desertna vina v buteljkah po 1 do 120 K,
vinski kis po 30 K in tropinsko žganje po
2 K liter.

Prevara izključena, ker je klet pod
nadzorstvom dekana vipavskega.

Za zadrage in večje množine izjemne
cene. — Za obilne naročbe se priporoča

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Iščem

koncipijenta

in izvežbanega

solicitorja

Plača po dogovoru.

3108 3-2

Odvetnik **dr. Ferdo Müller**, Celovec.

Fran Zorec

Ljubljana

Sv. Petra cesta šte. 21

trgovina z moko in mešanim blagom

Podružnica Sv. Martina c. 23

se priporoča velenjenemu občinstvu
v obilen obisk obeh trgovin zago-
tavljač najnižje cene in najtočnejšo
postrežbo.

: Zaloga potrebščin za šivilje. :

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike,
zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke
kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina **A. Lukić**

Pred škofijo šte. 19.

Radi velike zaloge **znatno znižane cene!**

Ugodna prilika za nakup: vezenin, pričetih in izvršenih
žen. ročnih del, idrijskih čipk, vstavkov, svile, volne, bombaža itd.

Velika izber drobnega in modnega blaga: rokavice, nogovice, ovrat-
nikov, kravate i. t. d.

Predtisk in vezenje monogramov ter drugih risb.

Primerna darila za godove in druge prilike.

Priporoča se velespoštovanjem

F. Meršol

Ljubljana, Mestni trg 18.

DR. VLADISLAV PEGAN

naznanja s tem vljudno, da je

otvoril svojo

ODVETNIŠKO PISARNO

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 32

v hiši „Zadružne zveze“

(prej „Hotel Grajer“).

Uradne ure: od 8-12 in od 2-6.

Najkoristnejši!

Najkoristnejši!

Miklavžev ali božični dar

pridnim otrokom je pač dobra knjiga. Kdor hoče
vzgojiti dobre otroke, naj jim, da pre-
birati koristne knjige. Povesti, ki napeljujejo
k dobremu zgledu, ki kažejo nasledke slabega de-
janja in poveljujejo čednostno življenje, vplivajo na
mladino navadno bolj vpešno kakor beseda bodisresno
opominjevanje ali strogo grajanje. Upamo, da nam
torej Miklavž ne zameri, če ga opomnimo na ne-
katere za slovensko dečo posebno koristne knjige.
Za manjše otroke priporočamo v prvi vrsti posa-
mezne vezane letnike lista:

„Angelček“

Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj
urejuje Anton Kržič.

Poleg resnobno podučnih, kratkočasnih pove-
stic obsega „Angelček“ tudi mnogo gradiva za
kratkočasno zabavo in nedolžno šalo. Otroke raz-
veseljuje tudi podoba, katerih je v listu v izobilju.
Vsak letnik tega krasnega lista obsega navadno
okoli 200 strani in ima velikost 12 1/2 x 19 1/2 cm.
Kljub lepi obliki in zelo mnogostranski vsebini velja
vsak letnik

trdo vezan samo 80 vinarjev.

S tem niso plačani niti tiskovni stroški, še manj pa
vezava itd. Vendar pa velja ta **znižana cena** do
novega leta. Dobijo se še vsi letniki od leta 1894,
pa do leta 1906.

Na „Angelčka“ naj bi Miklavž ja ne pozabil,
če podari vsakemu pridnemu otroku vsaj en letnik,
še bolj pa več letnikov, bo napravil s tem mladini
veliko veselje, a jej tudi mnogo koristil!

Za mladino, ki je že iz prve detinske dobe, pa
se posebno priporoča:

„VRTEC“

„Casopis s podobami za slovensko
mladino.“ Ta list skrbi, da ima vedno raznovrstno
vsebinsko mikavno, podučno in zabavno v prozi in
in poeziji, kralji pa mnogo podob. Vsebinska je zelo
mногоstranska, oblika še večja kakor pri „Angelčku“
in se dobi vsak letnik do novega leta tudi po
znižani ceni in sicer

vsak vezan letnik po K 3.—

Na razpolago so še letniki: 1889, 90, 91 in od
letnika 1893 do letnika 1907.

Priporočamo tudi krasne

Spillmanove povesti

in sicer

1. zv.: Ljubite svoje sovražnike! II. nat. Cena 40 v.
2. zv.: Maron, kršćanski deček iz Libanosa. Cena 40 v.
3. zv.: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. Cena 40 v.
4. zv.: Praški Judek. Povest. II. natis. Cena 40 v.
5. zv.: Ujetnik morskoga roparja. Povest. Cena 40 v.
6. zv.: Arumugam sin indijsk. kneza. Povest. Cena 40 v.
7. zv.: Sultanovi sužnji. Cena 60 v.
8. zv.: Tri indijske povesti. Cena 60 v.
9. zv.: Krajčin nečak. Cena 60 v.
10. zv.: Zvesti sin. Cena 40 v.
11. zv.: Rdeča in bela vrtnica. Cena 40 v.
12. zv.: Korejska brata. Cena 60 v.
13. zv.: Boj in zmaga. Cena 60 v.
14. zv.: Prisega huronskega glavarja. Cena 60 v.
15. zv.: Angelj sužnjev. Cena 40 v.
16. zv.: Zlatokopl. Cena 60 v.
17. zv.: Prvič med indijanci ali vožnja v Nikaraguo. Cena 60 v.

Vsak zvezek velja trdo vezan 20 vin. več.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Prva slovenska modna
: trgovina za gospode :

Engelbert Skušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19

se najtopleje priporoča

2710

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -

- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na drž. srečke l. 1864., cele po K 22.—
polovice „ „ 12.— k 1/12 gl. dobiček K 300.000

sprejema vloge na knjižice in
na tekoči račun po čistih

1/2 0/0

Podružnice

Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -

- K 300.000. -